

آزمون ۵ مردادماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۵۰ صبح
۹۰ سؤال در ۱۱۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
روان‌شناسی	۸	۶	۵	۳	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اختیاری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اجباری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۷	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	اختیاری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمد ابراهیم تونده جانی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زراندوز، سعید عزیز خانی، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد
عربی، زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصور خاکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدش‌نیا، محمد رضائی‌بقا، سبا جعفرزاده صابری، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضائی، محمد حمیدی، علی مرشد، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رؤفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی فر	سیدآرش مرتضائی فر	امیرحسین کاروین	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، احسان کلاته‌عربی	محمد صدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	علی عشوریان	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: مجیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها)
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

۱- کدام یک از جمله‌های زیر یک گزاره با ارزش درست است؟

(۱) از محبت خاها گل می‌شود. $\sqrt{(-3)^2} = 3$ (۲)

(۳) $4^0 = 0$ (۴) عدد $0/001$ بسیار کوچک است.

۲- گزاره $(\sim p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q) \Rightarrow p$ در کدام حالت نادرست است؟

(۱) p و q درست (۲) $\sim p$ و $\sim q$ نادرست

(۳) p و q نادرست (۴) p و $\sim q$ نادرست

۳- گزاره‌های p ، q و r به صورت زیر تعریف شده‌اند:

p : هر عدد اول دو رقمی، عددی فرد است.

q : هر لوزی یک مربع است.

r : در پرتاب یک تاس، احتمال ظاهر شدن عدد زوج برابر $\frac{1}{4}$ است.

ارزش کدام یک از گزاره‌های مرکب زیر درست است؟

(۱) $\sim p \vee q$ (۲) $(\sim p \vee \sim q) \wedge \sim r$

(۳) $(\sim p \wedge \sim q) \wedge r$ (۴) $\sim (\sim r \vee q) \vee \sim p$

۴- اگر q گزاره‌ای درست، p گزاره‌ای نادرست و s و r گزاره‌هایی دلخواه باشند، آن‌گاه ارزش گزاره زیر همواره کدام است؟

$((p \wedge r) \Rightarrow q) \Leftrightarrow \sim((q \vee s) \Rightarrow p)$

(۱) $\sim s$ (۲) r (۳) T (۴) F

۵- گزاره $\sim((p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow \sim p))$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

(۱) p (۲) q (۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

۶- حاصل هم‌ارزی $(p \wedge \sim q) \wedge (\sim p \vee q)$ و $(\sim q \wedge p) \vee (p \Rightarrow q)$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

F و T (۲)

T و T (۱)

F و F (۴)

T و F (۳)

۷- اگر $p \Rightarrow \sim q \equiv F$ باشد، ارزش گزاره‌های $(\sim p \wedge q)$ و $(p \Rightarrow q \vee r)$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (T همواره درست، F همواره

نادرست)

T-F (۲)

T-T (۱)

F-F (۴)

F-T (۳)

۸- در یک جدول ارزش‌گذاری با n گزاره ساده با کم کردن یک گزاره تعداد حالت‌ها ۱۶ ردیف کم می‌شود، جدول ارزش‌گذاری $(n-2)$ گزاره ساده در

چند حالت حداقل یک گزاره ارزش درست دارد؟

۷ (۲)

۸ (۱)

۱۵ (۴)

۶ (۳)

۹- عبارت $\sim p \wedge ((p \vee (\sim(p \Rightarrow q)))$ با کدام گزینه هم‌ارز است؟

F (۲)

$\sim p$ (۱)

$p \vee q$ (۴)

T (۳)

۱۰- اگر p گزاره درست، q گزاره نادرست و r گزاره دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره درست است؟

$\sim(p \wedge \sim q) \wedge r$ (۲)

$(p \Leftrightarrow \sim q) \vee r$ (۱)

$(\sim p \vee \sim q) \Leftrightarrow \sim(p \vee q)$ (۴)

$(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow \sim q)$ (۳)

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

 پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
 وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

معادله درجه دوم

 (معادله و مسائل توصیفی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها)
 صفحه‌های ۹ تا ۳۲

 ۱۱- در حل معادله $2x^2 - 3x + 1 = 0$ به روش مربع کامل، به تساوی $(x-a)^2 = b$ رسیده‌ایم. مقدار $a+b$ کدام است؟

$$\frac{11}{16} \quad (2) \qquad \frac{13}{16} \quad (1)$$

$$\frac{7}{4} \quad (4) \qquad \frac{9}{4} \quad (3)$$

 ۱۲- اگر معادله $(3x-2)^2 = 2k-3$ دو جواب حقیقی متمایز داشته باشد، محدوده k کدام است؟

$$k < \frac{1}{2} \quad (4) \qquad 0 < k < 1 \quad (3) \qquad k > \frac{3}{2} \quad (2) \qquad -2 < k < 3 \quad (1)$$

 ۱۳- جواب بزرگ‌تر معادله $2x^2 + 5x - 1 = 0$ کدام است؟

$$\frac{5 - \sqrt{17}}{4} \quad (2) \qquad \frac{-5 + \sqrt{17}}{2} \quad (1)$$

$$\frac{-5 + \sqrt{33}}{4} \quad (4) \qquad \frac{5 - \sqrt{33}}{4} \quad (3)$$

 ۱۴- معادله درجه دومی که ریشه‌های آن $-\frac{1}{3}$ و $\frac{2}{5}$ باشد را به صورت $15x^2 + bx + c = 0$ نوشته‌ایم. حاصل $b+c$ کدام است؟

$$-3 \quad (4) \qquad 2 \quad (3) \qquad 3 \quad (2) \qquad -1 \quad (1)$$

 ۱۵- اگر مجموع ریشه‌های معادله $3x^2 + 2kx + x - m + 1 = 0$ با ریشه بزرگ‌تر معادله $x^2 - 7x + 6 = 0$ برابر باشد و حاصل ضرب ریشه‌های آن یک

 واحد بیش‌تر از ریشه کوچک‌تر معادله $x^2 - 7x + 6 = 0$ باشد، مقدار $m+k$ کدام است؟

$$5/5 \quad (4) \qquad 12/5 \quad (3) \qquad -4/5 \quad (2) \qquad -14/5 \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۱۶- اگر α و β ریشه‌های معادله $x(1+x) = 7$ باشند، مقدار عددی $\alpha^2 - \beta$ چقدر است؟

(۱) ۵

(۲) ۷

(۳) ۸

(۴) ۶

۱۷- مجموع ریشه‌های معادله‌های $\frac{3}{5}(x-1)^2 = 9$ و $x^2 = 15$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) $2\sqrt{15}$

(۴) صفر

۱۸- اگر مجموع جذر جواب‌های معادله $x^2 - 7x + k = 1$ برابر $\sqrt{11}$ باشد، آنگاه حاصل $k^2 + 1$ کدام است؟

(۱) ۲۴

(۲) ۲۶

(۳) ۲۸

(۴) ۳۰

۱۹- اگر α و β ریشه‌های معادله $3x^2 - 5x - \frac{14}{3} = 0$ باشند و $\alpha > \beta$ ، آنگاه مجموع ریشه‌های معادله $\beta x^2 + 3x + \alpha = 0$ کدام است؟

(۱) -۳

(۲) $\frac{9}{2}$

(۳) ۳

(۴) ۹

۲۰- معادله درجه دوم $ax^2 - 3x + 1 = 0$ دارای دو جواب حقیقی متمایز است. محدوده a کدام است؟

(۱) $a > \frac{9}{4}$

(۲) $a > -\frac{9}{4}$ و $a \neq 0$

(۳) $a < \frac{9}{4}$ و $a \neq 0$

(۴) $a < 3$ و $a \neq 0$

آمار و احتمال
(درس ۱: شمارش)
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۲۱- با حروف کلمه «آموزشی» چند کلمه چهار حرفی بدون تکرار حروف که با حرف «آ» شروع شود، می‌توان نوشت؟

(۱) ۳۶ (۲) ۱۲۰

(۳) ۶۰ (۴) ۸۰

۲۲- نهایی از کیسه‌ای شامل ۵ مهره قرمز و ۳ مهره آبی به چند طریق می‌توان ۲ مهره خارج کرد به طوری که هر دو مهره هم‌رنگ باشند؟

(۱) ۱۳ (۲) ۱۵

(۳) ۱۸ (۴) ۲۰

۲۳- نهایی حاصل عبارت $C(4,1) + \frac{P(6,2)}{3!}$ کدام است؟

(۱) ۶ (۲) ۷

(۳) ۸ (۴) ۹

۲۴- در یک آزمون چهارگزینه‌ای با ۵ سؤال، شرکت‌کننده نمی‌تواند به هیچ دو سؤال متوالی پاسخ یکسان دهد، در این صورت به چند حالت مختلف

می‌تواند پاسخنامه را پر کند؟ (پاسخ دادن به همه سؤالات الزامی می‌باشد). آزمون وی ای پی

(۱) ۶۴۸ (۲) ۱۲۸۰

(۳) ۱۰۲۴ (۴) ۳۲۴

۲۵- نهایی با عددهای مجموعه $\{۲, ۳, \dots, ۸, ۹\}$ چند عدد سه رقمی و بدون تکرار رقم بین ۵۰۰ و ۷۰۰ می‌توان ساخت؟

(۱) ۱۶۲ (۲) ۸۴

(۳) ۱۶۶ (۴) ۱۶۸

۲۶- به چند طریق می‌توان ۳ کتاب آبی ریاضی دهم و ۳ کتاب اول ریاضی دهم را یک در میان کنار هم در یک قفسه چید؟ (کتاب‌های هر دسته متمایز هستند.)

$$(۲) ۲ \times ۳! \times ۳!$$

$$(۱) ۳! \times ۳!$$

$$(۴) ۲! \times (۳)^۲$$

$$(۳) ۳ \times ۵!$$

۲۷- اگر ${}^n P_4 = 7 \binom{n}{3}$ باشد، حاصل $P(n, 2)$ کدام است؟

$$(۲) ۱۰۰$$

$$(۱) ۹۰$$

$$(۴) ۶۰$$

$$(۳) ۸۰$$

۲۸- با ارقام ۰ و ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ چند عدد ۳ رقمی زوج می‌توان ساخت که از ۴۴۲ کوچک‌تر باشند؟ (تکرار ارقام مجاز نیست.)

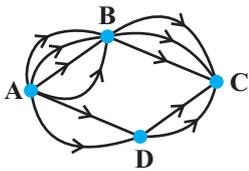
$$(۲) ۳۸$$

$$(۱) ۳۲$$

$$(۴) ۵۲$$

$$(۳) ۴۰$$

۲۹- با توجه به شکل زیر، به چند راه مختلف می‌توان از نقطه A به نقطه C رسید؟ (فلش روی هر مسیر جهت حرکت در آن مسیر را نشان می‌دهد.)

$$(۲) ۱۸$$

$$(۱) ۱۶$$

$$(۴) ۲۴$$

$$(۳) ۲۰$$

۳۰- در یک اتومبیل معمولی، ۵ نفر به چند طریق می‌توانند بنشینند، به طوری که ۳ نفر آن‌ها، مجاز به رانندگی باشند؟

$$(۲) ۷۲$$

$$(۱) ۶۰$$

$$(۴) ۸۴$$

$$(۳) ۷۵$$

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم (درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۴

۳۱- همه موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات «کاملاً» درست هستند، به جز:

- (۱) المعجم فی معاییر اشعار العجم اثری از شمس قیس رازی است که نشر او در مقدمه مصنوع و در اصل کتاب ساده و عالمانه است.
- (۲) جامی در کتاب نفحات الانس خود شیوه تذکرة الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.
- (۳) دولت‌شاه سمرقندی کتاب تذکرة دولت‌شاه را به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشته است. این کتاب شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.
- (۴) فخرالدین عراقی در هر فصل از مثنوی عشاق‌نامه خود به یکی از مباحث عاشقانه پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.

۳۲- در کدام گزینه نام آثار و نویسندگان به ترتیب مربوط به قرن هفتم، هشتم و نهم است؟

- (۱) تاریخ‌گزیده: حمدالله مستوفی - تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی - لمعات: فخرالدین عراقی
- (۲) مرصادالعباد: نجم دایه - جمشید و خورشید: سلمان ساوجی - نفحات الانس: جامی
- (۳) کشف الاسرار: میبیدی - صد پند: عبید زاکانی - تحفة الاحرار: جامی
- (۴) کلیله و دمنه: ترجمه نصرالله منشی - جامع التواریخ: خواجه رشیدالدین فضل‌الله - المعجم فی معاییر اشعار العجم: شمس قیس رازی

۳۳- در کدام گزینه وجه‌شبهه بدرستی مورد اشاره قرار گرفته است؟

(۱) رخ تو رونق قمر بشکست	لب تو قیمت شکر بشکست
(۲) لشکر غمزه تو بیرون تاخت	صف عقلم به یک نظر بشکست
(۳) نیش مژگان چنان زدی به دلم	که سر نیش در جگر بشکست
(۴) روی تو رایت قمر بشکست	لب چون قند تو شکر بشکست

۳۴- چند بیت از ابیات زیر دارای تشبیه است؟

(الف) جان بخشمت آن ساعت کز لب شکرم بخشی	دانم که تو ز آن لب‌ها جانی دگرم بخشی
(ب) پروانه جان‌بازم پر سوخته شمعت	می‌افتم و می‌خیزم تا باز پرم بخشی
(ج) از غمزه و لب هر دم، دریا صفتی با من	گه کشتن من سازی، گاهی گهرم بخشی
(د) تو ترک سیه‌چشمی، هندوی سپیدت من	خواهی کلهم سازی، خواهی کمرم بخشی
(ه) تب‌هاست مرا در دل و نیشکرت اندر لب	آری ببرد تب‌ها گر نیشکرم بخشی
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۵- کدام بیت دارای تشبیه گسترده است؟

- (۱) ترسی که کسی نیز دل من بریاید
  - (۲) در وصف چو خیری نبود خلق پرستی
  - (۳) تب‌ها کشم از هجر تو شب‌های جدایی
  - (۴) یا رب چه خجسته است ملاقات جمالت
- کس دل نریاید به ستم، چون تو ربایی
در صید چو بازی نبود جوجه ربایی
تب‌ها شودم بسته چو لب‌ها بگشایی
آن لحظه که چون بدر بر این صدر برآیی

۳۶- تعداد پایه‌های آوایی همهٔ مصراع‌ها، زوج است؛ به‌جز:

- (۱) مخور آسوده که زهرست درین معجون
- (۲) یک رکن او چون دوست شد
- (۳) به‌جز پیشت نخواهم سر نهادن
- (۴) هر که منظوری ندارد عمر ضایع می‌گذارد

۳۷- با توجه به پایه‌های آوایی هر بیت، کدام واژگان به‌ترتیب برای جاهای خالی مناسب هستند؟

دلیـــــر آـــــدی ســـــعدیا ...	چو تیغت به دست است فتحی بکن
چو یار اندر ... به مجلس	مغنی را بگو تا کم سرآید
تا نپنداری که با دیگر کسم خاطر خوش است	ظاهرم با جمع و خاطر جای دیگر ...
(۱) مرحبا - شکرریزی - می‌دود	(۲) در سخن - حدیث آید - لانه دارد
(۳) پیش یارت - زُخت رفته - در خفاست	(۴) حَبّدا - بیامد - خوش است

۳۸- در کدام مورد هر دو واژهٔ قافیه، «وجه شبه» محسوب می‌شوند؟

(۱) رهی نغمهٔ آتشین ساز کرد	زبان را چو نی نغمه‌پرداز کرد
(۲) غمش در نهان‌خانهٔ دل نشیند	به نازی که لیلی به محمل نشیند
(۳) مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود	نبود دندان لابل چراغ تابان بود
(۴) روی تو چون نوبهار جلوه‌گری می‌کند	زلف تو چون روزگار پرده‌دری می‌کند

۳۹- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، تناسب دارد؟

«گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد	اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم»
(۱) سهل باشد «طور» اگر از یکدگر پاشیده است	صد چنین مجموعه را از هم مجزا کرد عشق
(۲) محو شد چون شبنم گل در فروغ آفتاب	تا رخ خود را به چشم ما تماشا کرد عشق
(۳) هر دو عالم خاک شد تا عشق سر پایین فکند	غوطه در خون زد جهان تا دست بالا کرد عشق
(۴) ریخت دریا در گریبان قطرهٔ کم‌ظرف را	ذرهٔ ناچیز را خورشیدسایما کرد عشق

۴۰- مفاهیم «ترک تعلقات - ترک بلندپروازی - اعتقاد به تقدیر - حیرت» به‌ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

(الف) گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد	اول بلا به مرغ بلندآشیان رسد
(ب) سعادت به بخشایش داور است	نه در چنگ و بازوی زورآور است
(ج) ما ز آغاز و انجام جهان بی‌خبریم	اول و آخر این کهنه‌کتاب افتاده است
(د) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی	تا کیمیای عشق بیابای و زر شوی

(۴) الف - ب - د - ج

(۳) الف - ج - ب - د

(۲) د - الف - ج - ب

(۱) د - الف - ب - ج

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

فصل یکم (درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

۴۱- ویژگی‌های ذکرشده در همه گزینه‌ها در متن زیر مشاهده می‌شود، به‌جز گزینه ...

«بگفتند: از پدر هر کسی را چه داد. کاهن گفت: هرچه پدرتان را دینار و شتر و ادیم بود مضر را دهید. و هرچه اشتر و گوسپند است ایاد را دهید و اثمار را با وی انباز کنید. ایشان به حکم او راضی شدند و بپسندیدند و بازگشتند.»

(۱) کوتاهی جملات - تکرار فعل

(۲) کاربرد کلمات کهن - متن ساده و قابل فهم

(۳) کاربرد شکل قدیمی افعال - فراوانی کلمات عربی

(۴) کاربرد انواع مختلف «را» - ایجاز و سادگی زبان

۴۲- کدام ویژگی سبکی در متن زیر دیده نمی‌شود؟

«بلیس گفت که از بهر شما همی‌گیریم. گفت: چرا؟ از بهر آن که خدای عزّ و جلّ- مر شما را گفت که از آن درخت مخورید و آن درخت جاوید خوانند و از بهر آن گفت که شما از این درخت مخورید که شما را از بهشت بیرون خواهد کرد و من از بهر آن آمده‌ام تا شما را بگویم که از این درخت بخورید و جاوید در بهشت بمانید.»

(۱) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی

(۲) تکرار فعل یا اسم در جملات

(۳) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار

(۴) کوتاهی جملات و کاربرد شکل کهن فعل

۴۳- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه درست است؟

«چو صیّاد آمد، او را مرده پنداشت

نمی‌یارسست روبه را کـم انگاشت

به دل روباه گـفتا: ترکِ غم گیر

چو زنده مانده‌ای، یک گوش، کم گیر

بگفت این و به صد دستان و تزویر

بجست از دام، همچون از کمان، تیر

حدیث دل حدیثی بس شگفت است

که در عالم حدیثش در گرفته است»

(۱) کاربرد کنایه / تکلف در بیان

(۲) کاربرد کهن واژه / کاربرد تاریخی دستور

(۳) کاربرد تشبیه / شعر در رده ادبیات غنایی است

(۴) کاربرد شبکه معنایی / جملات طولانی و دشوار

۴۴- کدام بیت فاقد «واژه‌آرایی» می‌باشد؟

(۱) ما را سری است با تو که گر خلق روزگار

دشمن شوند و سر برود، هم بر آن سریم

(۲) زاد راه حرم وصل نداریم مگر

به گدایی ز در میکده زادی طلبیم

(۳) نماند فتنه در ایام شاه جز سعدی

که بر جمال تو فتنه است و خلق بر سخنش

(۴) پند خویشان نکم گوش که بی‌خویشتم

آشنایان غمت را چه غم از خویشان است

۴۵- کدام ابیات، دارای «واژه‌آرایی» هستند؟

(الف) بردوخته‌ام دیده چو باز از همه عالم

تا دیده من بر رخ زیبای تو باز است

(ب) گلبن تن را دهی از جان نوا

بلبل دل را رسد از آن نوا

(ج) عشق تا دست نوازش بر سر دوشم کشید

عمر چون کاکل به سر شد در پریشانی مرا

(د) بی زمین بوس هوای بزم آتش می‌شود

گر خود اختر می‌نهد لب بر لب جام شراب

(ه) گفت منم آفتاب نیست تو را تاب تاب

زان که ز یک تاب من از تو نماند اثر

(۲) الف - ه

(۳) ه - ج - الف

(۴) ب - د - ه

۴۶- کدام ابیات دارای واژه‌آرایی هستند؟

- الف) بیا تا همه دست نیکی بریم
 ب) نقاش چون شمایل آن ماه می‌کشد
 ج) از تپ یاران تپیدم در بهشت
 د) چون عشق بنا نهاد ما را
 ه) یک تار از آن دو سنبل پرچین به چین رسید
- ۱) الف - ج   ۲) ب - د

- جهان جهان را به بد نسپریم
 بر زلفکان او چو رسد آه می‌کشد
 کهنه غم‌ها را خریدم در بهشت
 دانی که نکونه‌آد باشم
 از زلف مشک‌بوی تو در مشک بو گرفت

۳) ج - ه   ۴) ج - د

۴۷- وزن کدام بیت با محتوای آن منطبق نیست؟

- ۱) بگذشت و بازم آتش در خرمن سکون زد
 ۲) دیدار دل‌فروزش در پایم ارغوان ریخت
 ۳) یا رب دلی که در وی پروای خود نگجد
 ۴) سعدی ز خود برون شو گر مرد راه عشقی

- دریای آتشینم در دیده موج خون زد
 گفتار جان‌فزایش در گوشم ارغنون زد
 دست محبت آن جا خرگاه عشق چون زد
 کان کس رسید در وی کز خود قدم برون زد

۴۸- لحن کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) زبان کلک تو حافظ چه شکر آن گوید
 ۲) حافظ از مشرب قسمت گله نانصافی است
 ۳) ز دست جور تو گفتم ز شهر خواهیم رفت
 ۴) حافظ! تو ختم کن که هنر خود غیان شود

- که گفته سخت می‌برند دست به دست
 طبع چون آب و غزل‌های روان ما را بس
 به خنده گفت که حافظ برو، که پای تو بست؟
 با مدعی نزاع و محاکا چه حاجت است

۴۹- در کدام گزینه نگرش مبتنی بر بدبینی نسبت به جهان، بارز است؟

- ۱) می خوردن و شاد بودن آیین من است
 ۲) عاقلان نقطه پرگار وجودند ولی
 ۳) چند گویی که عشق بدبختی است
 ۴) و عدل بدی به کارها درگردون

- فارغ‌بودن ز کفر و دین، دین من است
 عشق داند که در این دایره سرگردانند
 پس تو می‌خواستی که چون باشد
 کی خاطر اهل فضل رنجیده بدی

۵۰- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه وجود ندارد؟

- «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
 ۱) سوز دل یعقوب ستم‌دیده ز من پرس
 ۲) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر
 ۳) راز من در عشق او پنهان نباشد تا مرا
 ۴) غم دل با تو نگویم که تو در راحت نفس

- کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها»
 کاندوه دل سوختگان سوخته داند
 به سر نکوفته باشد در سرایی را
 روی زرد و باد سرد و دیده‌گریبان بود
 شناسی که جگر سوختگان در الم‌اند

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

تا پایان «شعر عصر بیداری»

صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸

۵۱- شاعران زیر به ترتیب عمدتاً در کدام قالب شعری شعر می‌سرودند؟

«صبای کاشانی، فروغی بسطامی، نشاط اصفهانی، قآنی شیرازی، سروش اصفهانی»

(۱) غزل، غزل، قصیده، قصیده، غزل (۲) غزل، قصیده، قصیده، غزل، قصیده

(۳) قصیده، قصیده، غزل، غزل، قصیده (۴) قصیده، غزل، غزل، قصیده، قصیده

۵۲- موارد زیر به ترتیب درباره کدام شاعران دوره بیداری آمده است؟

- فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود.

- در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود.

- تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.

- با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کرد.

(۱) ادیب‌الممالک فراهانی - محمدتقی بهار - فرخی یزدی - میرزاده عشقی

(۲) ملک‌الشعرا بهار - سید اشرف‌الدین گیلانی - ادیب‌الممالک فراهانی - عارف قزوینی

(۳) ادیب‌الممالک فراهانی - محمدتقی بهار - فرخی یزدی - سید اشرف‌الدین گیلانی

(۴) محمدتقی بهار - ادیب‌الممالک فراهانی - میرزاده عشقی - سید اشرف‌الدین گیلانی

۵۳- **نهایی** به ترتیب پیدایش سبک بازگشت ادبی در چه زمینه‌ای برای شعر فارسی مفید بود و کدام اثر صبای کاشانی، اثری حماسی است؟

(۱) زبان شعر - خداوندنامه (۲) تخیل شعری - گلشن صبا

(۳) موسیقی شعر - خداوندنامه (۴) جهان‌بینی شاعران - گلشن صبا

۵۴- **نهایی** عبارت زیر معرف کدام شاعر عصر بیداری است؟

«شعر او از زندگی سیاسی‌اش جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کنند.»

(۱) عارف قزوینی (۲) ادیب‌الممالک فراهانی (۳) سید اشرف‌الدین گیلانی (۴) فرخی یزدی

۵۵- «انجمن ادبی خاقان» به ریاست چه کسی و در کجا تأسیس شد و هدف از تشکیل این انجمن چه بود؟

(۱) فتحعلی‌شاه قاجار - تهران - رهایی شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن

(۲) عبدالوهاب نشاط - تهران - ایجاد اسلوب‌های جدید در شعر فارسی

(۳) فتحعلی‌شاه قاجار - اصفهان - ایجاد اسلوب‌های جدید در شعر فارسی

(۴) عبدالوهاب نشاط - تهران - رهایی شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن

۵۶- در زمان کدامیک از پادشاهان، مشتاق اصفهانی انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد و کدام شاعر دوره بازگشت در نظم و نثر مهارت داشت و قصاید بلندی نیز سروده است؟

- (۱) کریم‌خان زند و فتحعلی‌شاه / مجمر اصفهانی
 (۲) نادرشاه و کریم‌خان زند / سروش اصفهانی
 (۳) کریم‌خان زند و فتحعلی‌شاه / فروغی بسطامی
 (۴) نادرشاه و کریم‌خان زند / نشاط اصفهانی

۵۷- **نهایی** کدامیک از گزینه‌های زیر از عوامل مؤثر بر بیداری جامعه ایران در دوره قاجار نیست؟

- (۱) رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی
 (۲) توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دنیای جدید
 (۳) سفرهای شاهان قاجار به فرنگ و آشنایی آنان با تحولات جهانی
 (۴) کوشش‌های عباس‌میرزا، ولیعهد فتحعلی‌شاه، در روی آوردن به دانش و فنون نوین

۵۸- هر دو مورد کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) میرزاده عشقی در روزنامه «قرن بیستم» به افشاگری اعمال پلید رجال زمان می‌پرداخت و نمایشنامه منثور «ایده‌آل» را نوشت.
 (ب) فتحعلی‌خان صبای کاشانی، پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت است.
 (ج) صبا در مثنوی، قطعه و غزل دست داشت و در این قالب‌های شعری آثاری چون خداوندنامه و گلشن صبا را به یادگار گذاشت.
 (د) میرزا عبدالوهاب نشاط به‌ویژه از نظر غزل‌سرایی در بین هم‌روزگاران خود تا حدی کم‌نظیر است.

- (۱) ج - ب (۲) د - الف (۳) ب - د (۴) الف - ج

۵۹- با توجه به ویژگی‌های سبک بازگشت و دوره بیداری، ابیات کدام گزینه به ترتیب می‌توانند متعلق به این دو سبک باشند؟

- (الف) در این بهار دل‌نشین که گشته خاک عنبرین / ز من ربوده عقل و دین، نگاری از نگارها
 (ب) تاز بر خاکی ای درخت تنومند / مگسل از این آب و خاک رشته پیوند
 (ج) دلیل کاروان اشکم آه سرد را مانم / اثرپرداز داغم، حرف صاحب‌درد را مانم
 (د) ایها الشاعر تو هم از شعر گفتن لال باش / شعر یعنی چه، برو حمال شو رمال باش
 (ه) همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند

- (۱) الف - ج (۲) ه - د (۳) ب - الف (۴) ج - ب

۶۰- کدام دو بیت مفهومی یکسان دارند؟

- (الف) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم؟
 (ب) یک وطن عشاق را باشد اله / خود محقق گیرد اندر وی پناه
 (ج) وطن چاهسار است و بند عزیزان / بمان تا عزیزی ز چاهی برآید
 (د) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون / به تخت مصرم اما جای در بیت‌ال‌حزن دارم

- (۱) الف، ب (۲) الف، ج (۳) الف، د (۴) ب، د

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فرهنگ جهانی

(جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی، نمونه‌های

فرهنگ جهانی (۱)

صفحه‌های ۱ تا ۲۶

۶۱- در میان عبارات زیر کدام عبارات نادرست است؟

الف) در مقابل جهان انسانی جهان دیگری به نام جهان تکوینی وجود دارد که وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است و پیش از انسان وجود نداشته است.

ب) برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند؛ آن‌ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و جهان انسانی به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند.

ج) پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند که به مانند روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند.

د) بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد که شامل خلیقات، دانسته‌ها و تجربه‌هایی است که افراد دیگر نیز با ما در آن شریک هستند.

(۱) الف - ج (۲) د - ج (۳) الف - ب (۴) الف - د

۶۲- با توجه به عبارات زیر به کدام دیدگاه در مورد تعامل جهان‌ها موردی به نادرستی نسبت داده شده است؟

دیدگاه اول: ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

دیدگاه سوم: جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی مهم و در تعامل با یکدیگرند.

دیدگاه دوم: طرفداران این دیدگاه تفاوتی بین علوم طبیعی و علوم انسانی قائل نیستند.

(۱) دیدگاه اول (۲) دیدگاه دوم (۳) دیدگاه سوم (۴) هیچ موردی نادرست نیست

۶۳- به ترتیب، فرهنگ اینکاه‌ها و فرهنگ ژاپن از کدام نوع فرهنگ هاست؟

(۱) عدم تداوم تاریخی بالا - گستره جغرافیایی وسیع / تداوم تاریخی بالا - گستره جغرافیایی وسیع

(۲) تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع / تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع

(۳) عدم تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع / عدم تداوم تاریخی بالا - گستره جغرافیایی وسیع

(۴) عدم تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع / تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع

۶۴- به ترتیب، کدام گزینه با جدول مرتبط است؟

پیامد	نمونه‌ها	انواع فرهنگ‌ها براساس قابلیت جهانی شدن
—	د	دارای ارزش‌های عام و جهان شمول
الف	ج	دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه
ب	—	دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه

- سرمایه‌داری و صهیونیسم

- از محدوده قومی و قبیله‌ای خود فراتر نمی‌روند

- فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت

- تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون

(۱) ج - ب - د - الف (۲) الف - ب - د - ج (۳) ج - د - ب - الف (۴) ج - الف - د - ب

۶۵- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد.

- فرهنگ‌هایی که ارزش جهان شمول عدالت را داشته باشند، می‌توانند از قطبی شدن، جلوگیری کنند.

- فرهنگ‌های جبرگرا و غیر مسئول، قید و بندهایی دارند که مانع رسیدن انسان به کمال می‌شوند.

- اگر فرهنگی نتواند به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

(۱) ص - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۶۶- چند مورد از عبارات های زیر نادرست هستند؟

الف) فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان است و از نیازهای ابدی و معنوی او چشم‌پوشی می‌کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.

ب) فرهنگی که نقش انسان‌ها را در تعیین سرنوشتشان انکار می‌کند و قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرد و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌کند، فاقد ویژگی تعهد و مسئولیت است. از مون وی ای پی

ج) اگر فرهنگ جهانی دارای دو سطح عقلانیت باشد، می‌تواند زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.

د) بحران زیست‌محیطی، معنای زندگی و مرگ و نیز پیر شدن جمعیت، مسئله و پرسش متغیر بشر است.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۶۷- ویژگی‌های جامعه تغلب و مردم آن کدام است؟

(۱) همکاری مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها - خوار و مقهور کردن دیگران - تصور برتر بودن خود نسبت به دیگران - طالب ستایش دیگران

(۲) خودداری از چیرگی بر مردم جامعه - فراهم آوردن زمینه نفوذ سلطه‌گران - منفعل کردن مردم - بی‌ارزش ندانستن مردم جوامع دیگر

(۳) علاقه بر چیره شدن بر یکایک مردم جامعه خود - تصور خوشبخت و پیروز بودن دیگران - انکار نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان - خوار کردن

دیگران

(۴) شیفتگی همه مردم برای غلبه بر اقوام دیگر - مالک نبودن ملت مقهور بر جان و مال خود - تصور توانایی دیگران در دستیابی به موقعیت آنان -

خوار شمردن مردم جوامع دیگر

۶۸- کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد در چه صورت می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند؟

- کدام مورد بیانگر سلطه غرب است؟

(۱) داشتن فرهنگ غنی و قوی - امپریالیسم (۲) حفظ هویت فرهنگی - استعمار

(۳) حفظ هویت فرهنگی - استکبار (۴) داشتن فرهنگ غنی و قوی - لیبرالیسم

۶۹- کدام مورد درباره استعمار صحیح نیست؟

(۱) به معنای اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی است.

(۲) نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن نوزدهم توسط اروپاییان آغاز شد.

(۳) موفقیت‌های استعمار ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(۴) نابودی مناطقی نظیر هائیتی و سواحل ونزوئلا نتیجه استعمار اروپاییان بود.

۷۰- در استعمار نو، کشور استعمارگر چگونه کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد؟

(۱) استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات - با اتکاء به قدرت نظامی خود - با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی

(۲) با اتکاء به قدرت اقتصادی خود - با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی - از طریق دولت‌های دست‌نشانده

(۳) با اتکاء به قدرت نظامی خود - از طریق دولت‌های دست‌نشانده - هدف قرار دادن هویت فرهنگی دیگر کشورها

(۴) استفاده از مجریان بومی - استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات - با اتکاء به قدرت اقتصادی خود

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

زندگی اجتماعی

(کُنش‌های ما، پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی)
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

۷۱- به ترتیب، پاسخ صحیح هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) بیت «هر ذره که هست، اگر غباری است / در پرده مملکت به کاری است» بیانگر چه موضوعی می‌باشد؟

ب) قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها، کدام ویژگی کنش انسانی را نشان می‌دهد؟

ج) چه عاملی سبب تمایز کنش انسانی با فعالیت مخلوقات دیگر، می‌شود؟

د) فعالیت‌هایی مانند گردش خون و ضربان قلب، فاقد کدام ویژگی کنش هستند؟

(۱) متمایز بودن کنش انسانی با فعالیت مخلوقات دیگر - آگاهانه بودن - ویژگی‌های کنش - آگاهانه بودن

(۲) تمامی مخلوقات در جهان، کاری انجام می‌دهند - ارادی بودن - ویژگی‌های کنش - ارادی بودن

(۳) متمایز بودن کنش انسانی با فعالیت مخلوقات دیگر - ارادی بودن - معنادار بودن کنش - آگاهانه بودن

(۴) تمامی مخلوقات در جهان، کاری انجام می‌دهند - آگاهانه بودن - معنادار بودن کنش - ارادی بودن

۷۲- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) به عملی که انجام دهنده آن انسان‌ها باشند، کنش می‌گویند.

(۲) اگر فردی فارسی زبان، به زبان چینی سخن بگوید، کنشی صورت نگرفته است.

(۳) فقدان شناخت و آگاهی است که باعث می‌شود در جلسه امتحان در حالی که شرایط مناسب فراهم است از پاسخ به پرسشی باز بمانیم.

(۴) کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد.

۷۳- هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟

الف) ادای احترام سرباز به بارگاه ملکوتی امام رضا (ع)

ب) پرسش چرا در آزمون سراسری شرکت کردی؟

ج) پاسخ مناسب معلم به دانش‌آموزی که دست خود را بالا گرفته است.

(۱) کنش همراه با آگاهی و اراده انجام می‌شود - کنش معنادار است - کنش هدف‌دار است.

(۲) معنادار بودن کنش - هدف‌دار بودن کنش - دریافتن معنای کنش

(۳) معنادار بودن کنش - کنش ارادی است - کنش دارای هدف است.

(۴) انسان‌ها در انجام کنش به معنای آن توجه دارند - اهداف کم و بیش یکسان انسان‌ها - دریافتن معنای کنش

۷۴- به ترتیب هر یک از موارد «معتاد شدن به دخانیات»، «تقرب به خداوند با وضو گرفتن»، «نمره بیست گرفتن» کدام نوع پیامد کنش می‌باشد؟

(۱) پیامد غیرارادی وابسته به اراده دیگری - پیامد احتمالی کنش - نتیجه طبیعی کنش

(۲) نتیجه قطعی کنش - پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر - پیامد احتمالی کنش

(۳) پیامد احتمالی کنش - نتیجه طبیعی کنش انسان - پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری

(۴) نتیجه ارادی وابسته به اراده کنشگر - پیامد غیرارادی کنش - پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر

۷۵- کدام گزینه با تصاویر زیر مرتبط است؟

(ب)

(الف)

- (۱) هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد - پیامدهای طبیعی کنش ممکن است انجام بشود یا نشود.
- (۲) همه پیامدهای کنش همانند خود کنش وابسته به آگاهی و اراده انسان‌هاست - انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.
- (۳) پیامدهای غیرارادی کنش انسان قطعی است - پیامدهای ارادی کنش انسان صرفاً به اراده خود اوست.
- (۴) هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد - در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

۷۶- هر یک از موارد زیر به ترتیب، مصداق چیست؟

- مدرسه

- ادب آداب دارد

- دعا در حق فرزندان

(۱) کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

(۲) پدیده اجتماعی - برون‌سازی - جامعه‌پذیری

(۳) فرصتی برای کنش اجتماعی - برون‌سازی - محدودیت کنش اجتماعی

(۴) پدیده اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های پدیده‌های اجتماعی - کنش اجتماعی

۷۷- کدام عبارت (عبارات) درست هستند؟

الف) رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران کنش اجتماعی است.

ب) ما معمولاً برای تحقق یک هنجار، یک ارزش را پدید می‌آوریم مانند اینکه برای رعایت حقوق دیگری در حضور دیگران آرام مطالعه می‌کنیم.

ج) هنجارها که از جنس هدف و مقصود هستند از طریق تشویق و تنبیه به افراد منتقل می‌شوند.

الف (۴)

ب - ج (۳)

ج (۲)

الف - ب (۱)

۷۸- کدام عبارت در مورد «جهان اجتماعی» درست است؟

- (۱) اجزای آن پدیده‌های اجتماعی هستند - همه پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی دارند - نظم آن اعتباری نیست.
- (۲) با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد - نظم آن تکوینی نیست - با آگاهی مشترک و عمومی شکل می‌گیرد.
- (۳) عضویت اعضا در جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی است - با آگاهی عمومی شکل می‌گیرد - تفسیر از زندگی و مرگ عمیق‌ترین پدیده اجتماعی است.
- (۴) نهادهایی مثل آموزش، اعضای جهان اجتماعی هستند - بُعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها در آن اهمیت کمتری دارد - هنجارها و ارزش‌ها موجب پیدایش آن می‌شوند.

۷۹- هر عبارت با کدام موضوع مرتبط است؟

- الف) در بدن موجودات زنده، اعضا در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
  - ب) اعضای بدن موجود زنده از چینش و نظم خاصی برخوردارند.
  - ج) هر کدام از اعضای بدن گیاهان و حیوانات نیازهای دیگری را تأمین می‌کنند.
- (۱) اعضای آن‌ها به یکدیگر وابسته‌اند - حفظ حیات موجود زنده - تأمین هدف مشترک
  - (۲) حفظ حیات موجود زنده - تأمین هدف مشترک - وابستگی اعضا به هم
  - (۳) تأمین هدف مشترک - حفظ حیات موجود زنده - وابستگی اعضا به هم
  - (۴) وابستگی اعضا به هم - تأمین هدف مشترک - حفظ حیات موجود زنده

۸۰- هر یک از عبارات زیر به ترتیب مبین کدام رابطه میان جهان اجتماعی با سایر جهان‌هاست؟

- الف) آلودگی طبیعت و محیط زیست نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابخردانه انسان‌هاست.
  - ب) شناخت خداوند و فرشتگان ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد.
  - ج) انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی قواعد خاصی وضع می‌کنند.
- (۱) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراءطبیعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی
  - (۲) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی
  - (۳) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی
  - (۴) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراءطبیعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی: تعریف و روش
مورد مطالعه
صفحه‌های ۸ تا ۳۳

۸۱- درست «د» یا نادرست «ن» بودن جمله‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

- قانون، نظامی مشخص و تابع قواعد برای طرح فرضیه است.

- فرضیه، ابزار معتبر و پذیرفته‌شده برای اندازه‌گیری متغیرها است.

- اصل، گزاره‌ای است که قبول یا رد آن مستلزم مشاهده تجربی است.

- نظریه، مجموعه یکپارچه‌ای از مسئله و سؤال‌های نظری درباره یک موضوع است.

(۱) ن - د - د - د (۲) د - د - ن - د (۳) ن - ن - د - ن (۴) ن - ن - ن - ن

۸۲- کدام مورد به ترتیب، مصادق کامل‌تری برای «مسئله»، «فرضیه» و «نظریه» ارائه نموده است؟ از مون وی ای پی

(۱) کودکان با هوش بالا در مدرسه با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شوند. - استفاده مستمر از مهارت‌های کنترل خشم، پیامدهای مثبتی در زندگی

خانوادگی دارد. - اندازه‌گیری هوشبهر کودکان

(۲) نوجوانان در تصمیم‌گیری با چه مشکلاتی روبه‌رو هستند؟ - روش تدریس مشارکتی موجب عملکرد حافظه دانش‌آموزان می‌شود. - رشد شناختی

کودکان

(۳) پیامدهای منفی عدم استفاده از مهارت‌های تفکر چیست؟ - روش‌های مؤثر بر کاهش استرس افراد چیست؟ - رشد روانی، اجتماعی کودکان

(۴) دلایل فراموشی مطالب درسی چیست؟ - سبک‌های تصمیم‌گیری ناکارآمد چه پیامدهایی دارد؟ - رشد روانی، اجتماعی کودکان

۸۳- کدام گزینه مثالی از «پیش‌بینی» به‌عنوان یکی از اهداف علم روان‌شناسی است؟

(۱) حتی کسی که می‌گوید دیگر انگیزه خود را از دست داده و قصد دارد خودکشی کند، برای خودکشی به عنوان یک رفتار انگیزه دارد.

(۲) با استفاده از روش کنترل حرکات چشم، می‌توان تجارب آسیب‌زای افراد مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه را بهبود بخشید.

(۳) انگیزه باعث می‌شود که رفتارهای فرد دارای جهت و هدف مشخص باشد.

(۴) حافظه کاری اجازه دست‌کاری اطلاعات ذخیره‌شده را می‌دهد، درحالی‌که حافظه کوتاه‌مدت تنها به ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت اطلاعات اشاره

می‌کند.

۸۴- هنگامی که یک دانشمند بیان می‌کند: «بیماری‌های جسمانی، اضطراب و استرس افراد را افزایش می‌دهند» و «اضطراب عبارت است از احساس

ناخوشایند و مبهم هراس ناشناخته که به فرد دست می‌دهد.» به ترتیب، اقدام به ... و ... این رفتارها نموده است.

(۱) تبیین - تبیین (۲) کنترل - توصیف (۳) پیش‌بینی - تبیین (۴) پیش‌بینی - توصیف

۸۵- فرض کنید برای یک پدیده معین، چند تبیین متفاوت وجود داشته باشد، کدام گزینه درباره آن درست است؟

(۱) الزاماً یکی از این تبیین‌ها صحیح است و بقیه نادرست‌اند و باید رد شوند.

(۲) یکی از این تبیین‌ها صحیح است و تبیین‌های دیگر را باید اصلاح کرد تا به تبیین اصلی نزدیک‌تر شوند یا بیانی دیگر از این تبیین صحیح باشند.

(۳) ممکن است هیچ‌کدام از این تبیین‌ها صحیح نباشند، اما در عین حال امکان دارد تمام تبیین‌ها هم‌زمان از دیدگاه‌های مختلف تجربی، عقلی و ...

صحیح باشند.

(۴) می‌توان گفت هر یک از این تبیین‌ها از دیدگاه‌های مختلفی مطرح شده‌اند، اما نمی‌توان گفت که برای مثال دو تبیین تجربی صحیح وجود دارد.

۸۶- «یک پژوهشگر علوم تربیتی می‌خواهد با روش علمی بداند چگونه می‌شود دانش‌آموزان را به درس خواندن علاقه‌مند کرد.» کدام گزینه در مورد این

موضوع صحیح نیست؟

(۱) وقتی از عدم علاقه‌مندی دانش‌آموزان به علاقه‌مندی آن‌ها در حال حرکتیم، جریان رسیدن به علاقه‌مندی را فرایند می‌گویید.

(۲) مواجه شدن این پژوهشگر با مسئله‌اش باید منظم و قاعده‌مند باشد.

(۳) این پژوهشگر با طرح سوال «چگونه می‌شود دانش‌آموزان را به درس خواندن علاقه‌مند کرد؟» موقعیت‌های مجهول را شناسایی می‌کند.

(۴) اینکه پژوهشگر در جست و جوی راهی برای علاقه‌مند کردن دانش‌آموزان به درس است، معلول هدفمندی روشی می‌باشد که در پیش گرفته

است.

۸۷- علت بیان شده در کدام یک از گزینه‌های زیر با معلول مطرح شده مقابل خود، مطابقت دارد؟

- (۱) تکرارپذیری ← دقیق و شفاف بودن متغیرها
 (۲) تکرارپذیری ← برداشت یکسان از متغیرها
 (۳) تعریف عملیاتی ← شخصی نبودن یافته‌ها
 (۴) تعریف عملیاتی ← سهولت اندازه‌گیری

۸۸- کدام عبارت در خصوص روش‌های جمع‌آوری اطلاعات نادرست است؟

- (۱) تفاوت مصاحبه با گفت‌مان عادی، در میزان و ماهیت هدایت‌مندی آن است.
 (۲) زمانی که امکان مشاهده مستقیم نباشد، می‌توان از پرسشنامه‌ها بهره برد.
 (۳) مشاهدات باید در محیط‌هایی طبیعی و دست‌کاری نشده اجرا شوند.
 (۴) در استفاده از آزمون‌ها، تخصص آزمون‌گیرنده امری بسیار حیاتی است.

۸۹- «یک روانشناس بالینی و یک روانپزشک می‌خواهند بدانند دارودرمانی افسردگی را زودتر درمان می‌کند یا روان‌درمانی؟ در گام نخست آن دو توافق

می‌کنند که افسردگی را «کسب نمره نسبتاً بالا در آزمون افسردگی بک» تعریف کنند. سپس ۲۰ درمانجو را به دو گروه ۱۰ نفره تقسیم می‌کنند؛ برای یک گروه دارودرمانی و برای گروه دیگر روان‌درمانی اجرا می‌شود. پس از ۱۸ روز مجدداً آزمون افسردگی بک اجرا می‌شود و نتیجه، در قالب یک مقاله علمی به ثبت می‌رسد.» کدام گزینه در مورد این پژوهش درست است؟

- (۱) پژوهش این دو دقیقاً از آنجایی شروع می‌شود که می‌خواهند بدانند دارودرمانی تأثیر بیشتری در درمان افسردگی دارد یا روان‌درمانی.
 (۲) در این پژوهش تمام متغیرها تعریف عملیاتی شده‌اند.
 (۳) اگر روان‌شناس با رعایت روش علمی، پس از تجویز داروی پروزاک (که یک داروی ضد افسردگی است) به این نتیجه برسد که دارو مؤثرتر است، آنگاه نتیجه‌گیری او خالی از اشتباه علمی و پژوهشی است.
 (۴) پژوهشگران برای نشان دادن کمی بودن روش خود می‌توانند نمرات آزمون بک درمانجویان را به تفکیک برای همگان در دسترس قرار دهند تا مورد قضاوت و ارزیابی قرار گیرد.

۹۰- هر عبارت به کدام مفهوم در روان‌شناسی مربوط می‌شود؟

- در نظریه‌های مبتنی بر رشد و تحول، هوش در مفهوم انطباق با محیط تعریف می‌شود.
 - برای فهم عوامل مؤثر بر توجه، لازم است از مشاهده و تجربه بهره بگیریم.
 - مبانی و پیش‌فرض‌های علم دائماً در حال تغییر و تطوّر است.
 - برای درک و دریافت بیشتر از یک پدیده حسی، می‌توان به ویژگی‌های کیفی آن توجه کرد.

- (۱) توصیف - علم تجربی - تغییرات توصیف‌ها - پردازش مفهومی
 (۲) توصیف - روش علمی - نبود تعریف یکپارچه - پردازش مفهومی
 (۳) تعریف - علم تجربی - تغییرات تبیینی - پردازش ادراکی
 (۴) تبیین - روش علمی - نبود تعریف یکپارچه - پردازش ادراکی

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای تهرین کنید

فصل
در
عربی
و
فارسی

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

AzmonVIP

آزمون ۵ مردادماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۵۰ تا ۱۱ صبح

۷۰ سؤال در ۷۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
فلسفه و منطق	۷	۶	۴	۲	
اقتصاد	۸	۶	۵	۲	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۲	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۵	اختیاری	منطق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۶	اختیاری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۷	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مَوَاعِظُ قَبِيْمَةٌ
صِنَاعَةُ التَّلْمِيْعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۹۱ - ۹۶)

۹۱- ﴿... وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ...﴾:

- ۱) و به بهترین روش با آن‌ها بحث کن همانا پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شود، داناتر است.
- ۲) و با آن‌ها به روشی که نیکوتر است بحث کن همانا پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شد، داناست.
- ۳) و با آن‌ها به روشی که نیکوتر است بحث کن بی‌گمان پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شد، داناتر است.
- ۴) و با آن‌ها به نیکوترین روش بحث کن بی‌گمان پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شد، داناتر است.

۹۲- « الصَّدِيقُ الصَّدُوقُ مِنْ آتَرَكَ عَلَى نَفْسِهِ وَ مَا هَجَرَكَ كَمَا تَشَاءُ الْعُدَاةُ! »:

- ۱) دوست بسیار راستگو کسی است که تو را بر خودش برگزیند و همانطور که دشمنان می‌خواهند، رهایت نکند!
- ۲) دوست بسیار راستگو کسی است که تو را بر خودش برگزید و همانطور که دشمن می‌خواهد ترکت نکند!
- ۳) دوست راستگو کسی است که تو را بر خودش برمی‌گزیند و همانطور که دشمنان می‌خواهند ترکت نمی‌کند!
- ۴) دوست صادق کسی است که تو را بر خودش ترجیح داد و همانطور که دشمنان می‌خواستند ترکت کردند!

۹۳- « رَكْبٌ تَهِيْمٌ فِي الْفَلَاةِ بِحَاجَةِ إِلَى الْمَاءِ لِمُوَاصَلَةِ الْحَيَاةِ فَاسْتَخْرِجُوا مَاءً مِنَ الْآبَارِ تُقَدُّ مِنَ الْمَوْتِ! »:

- ۱) اسب‌سواری که در بیابان‌ها گرسنه و متحیر هستند، برای ادامه دادن به زندگی به آب نیاز دارند. پس آبی را از چاه خارج کنید و آن‌ها را از مرگ نجات دهید!
- ۲) سواری که تشنه و سرگردان در بیابان هستند، برای ادامه یافتن زندگی خود محتاج به آب هستند. پس آبی را از چاه‌ها بیرون می‌آورند تا از مرگ رهایی یابند!
- ۳) اسب‌سواری که در بیابان تشنه و سردرگم هستند، برای ادامه زندگی به آب احتیاج دارند. پس از چاه‌ها آبی را خارج کن تا از مرگ نجات یابند!
- ۴) سواری که در بیابان تشنه و سرگردانند، برای ادامه زندگی به آب نیازمندند. پس از چاه‌ها آبی را بیرون بیاورید تا از مرگ نجات یابند!

۹۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ: دشمن دانا بهتر از دوست نادان است!
- ۲) أَرَادَ قَنْبَرٌ أَنْ يَسُبَّ الَّذِي كَانَ سَبَّهُ: قَنْبَرٌ خَوَّاسْتِ دَشْنَامَ دَهْدَ بَهْ كَسِيْ كَهْ بَهْ أَوْ دَشْنَامَ دَادَهْ بُوْدَا!
- ۳) مَا عَوْقَبَ الْأَحْمَقُ بِمِثْلِ السُّكُوْتِ عَنْهُ: نَادَانَ رَا بَا (چیزی) هَمَانَنْدَ دَمَ فَرُوْبَسْتَنْ دَرِ بَرَابَرِشْ كِيْفَرِ نَكَنْدَا!
- ۴) تُقَشُّ الْمَصَانِعُ رَكْبٌ تَهِيْمٌ فِي الْفَلَوَاتِ: آْبَانَبَارَهَا دَنْبَالِ سُوَارَانِيْ مِيْ گَرْدَنْدَ كَهْ دَرِ بِيَابَانِهَا سَرْگَرْدَانَ شَدْه‌آَنْدَا!

۹۵- « ای برادر مؤمن من! دشنامگویی خود را برای خشنودی خدا، خوار رها کن! »: عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) يَا أَخِي مُؤْمِنُ! تَدَعِ الشَّاتِمَ الْحَقِيْرَ لَكَ لِإِرْضَاءِ اللَّهِ!
- ۲) يَا أَخِي الْمُؤْمِنُ! دَعِ شَاتِمَكَ الْحَقِيْرَ لِتُرْضَى اللَّهُ!
- ۳) يَا أَخَا الْمُؤْمِنِ! تَدَعُو شَاتِمَكَ حَقِيْرًا لِإِرْضَا اللَّهِ!
- ۴) يَا أَخِي الْمُؤْمِنُ! دَعِ شَاتِمَكَ حَقِيْرًا لِإِرْضَا اللَّهِ!

۹۶- عین المناسب للمفهوم التالي: « لا يعرف قيمة النعم إلا من حلت به المصيبة! »

- (۱) و الله ما رأينا حباً بلا ملامة!
 (۲) سل المصانع ركبا تهيم في الفلوات!
 (۳) فكم تمرر عيشي و أنت حاملُ شهد!
 (۴) و قد تفتش عينُ الحياة في الظلمات!

۹۷- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) الحكمة تُعمرُ في قلبِ المتواضعِ و لا تُعمرُ في قلبِ المتكبرِ الجبار!
 (۲) أيها المؤمنُ، تفكّر ساعةً خير من عبادة سبعين سنة!
 (۳) أتعلم أن عينَ الحياة قد نُفتش في الظلمات!
 (۴) يا أيها الفلاحُ، رجاء علمني الزراعة!

۹۸- عین اسم التفضيل يختلف في الترجمة:

- (۱) ليس شيء أثقل في الميزان من الخلق الحسن!
 (۲) هو أستاذ عالم و إنه أعلم من في هذه البلاد!
 (۳) لن تجد في حياتك مكاناً أنفع من مجالس العلماء!
 (۴) رب سكوت في المجلس أبلغ من الكلام!

۹۹- عین ما لا يوجد فيه اسم المكان:

- (۱) هذه البطاقات للمواقف العامة للسيارات!
 (۲) يشتغل الفلاحون في مزارع مُثمرة!
 (۳) منضدة خشبية قد وُضعت عند باب الصف!
 (۴) قدرنا على إنقاذ طفل صغير من مجرى المياه!

۱۰۰- عین المبالغتين لهما معنى غير وصفي (غير صفة):

- (۱) هذا الأستاذ صبار أثناء تدريسه و كلامه نفاذ بين طلابه!
 (۲) جهزت الفتاة الفهامة مكتبتها بكتب منحها لها معلمها الوهاب!
 (۳) العالم الخلاق أصبح علامة عصره بسبب جهده الكثير في الحياة!
 (۴) كان صديقي في البداية طياراً ثم غير مهنته إلى بائع الهاتف الجوال!

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهذَٰكَ هُوَ اللَّهُ
إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

■ ■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۰۱ - ۱۰۴)

۱۰۱- ﴿يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾:

(۱) در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند، پروردگارا تو این باطل را نیافریده‌ای!

(۲) در خلقت آسمان‌ها و زمین آن اندیشه می‌کنند، پروردگار ما این را بیهوده خلق نکردی!

(۳) در آفرینش آسمان‌ها و زمین تفکر می‌کنند، پروردگارا این را باطل خلق نکرده‌ای!

(۴) در خلقت آسمان‌ها و زمین فکر می‌کنید، پروردگار ما این را بیهوده نیافریدی!

۱۰۲- « يَا بِنْتِي؛ لَا تَحْتَقِرِي مِنَ الْخَيْرِ شَيْئًا وَ اَفْعَلِيهِ وَ اِعْمَلِي أَنْ صَغِيرَهُ كَبِيرٌ وَ قَلِيلَهُ كَثِيرٌ!»: ای دخترم؛ .....

(۱) هیچ مقداری از خیر را حقیر بدان وقتی انجامش دادی، پس بدان که کوچک آن بزرگ شده و کم آن فراوان می‌شود!

(۲) هیچ چیز از خیر را که انجامش دادی کوچک بشمار نیاور و بدان که کوچکش بزرگ و کم‌ترش فراوان می‌شود!

(۳) هیچ چیز از خیر را حقیر مپندار و آن را به انجام برسان، و بدان کوچکش بزرگ‌تر و کم‌ترینش بسیار است!

(۴) هیچ مقدار از خیر را کوچک مشمار و آن را انجام بده، و بدان که کوچک آن بزرگ و اندک آن بسیار است!

۱۰۳- « دست‌هایم را شستم اما فراموش کردم که شیر آب را ببندم و مدیر مدرسه به من یادآوری کرد که آن را ببندم! »؛ عَيْنَ

الصَّحِيحِ:

(۱) غَسَلْتُ يَدَيَّ لَكِن اُنْسِي أَنْ اَغْلَقْتُ حَنْفِيَةَ الْمَاءِ وَ تَذَكَّرَنِي مُدِير الْمَدْرَسَةِ أَنْ اَغْلَقَهَا!

(۲) غَسَلْتُ يَدَيَّ لَكِن نَسِيتُ أَنْ اَغْلَق حَنْفِيَةَ الْمَاءِ، فَذَكَّرَنِي مُدِير الْمَدْرَسَةِ أَنْ اَغْلَقَهَا!

(۳) غَسَلْتُ يَدَيَّ لَكِن مُدِير الْمَدْرَسَةِ ذَكَّرَنِي أَنْ اَغْلَق حَنْفِيَةَ الْمَاءِ فَنَسِيتُ أَنْ اَغْلَقَهَا!

(۴) غَسَلْتُ يَدَيَّ وَ لَكِن نَسِيتُ أَنْ اَغْلَق حَنْفِيَةَ الْمَاءِ، وَ ذَكَر الْمُدِيرُ أَنْ اَغْلَق!

۱۰۴- عَيْنَ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي الْمَفْهُومِ:

(۱) اُنْظُرْ إِلَى مَا قَال وَ لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَال! : گفته مهم است نه گوینده

(۲) ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ امْتَالِهَا﴾: نیکی چه کرده‌ایم تا روزی / نیکو دهند مزد عمل ما را

(۳) مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ! : چون ز چاهی می‌کنی هر روز خاک / عاقبت اندر رسی در آب پاک

(۴) اَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّيْنِ! : تن به جان زنده است و جان زنده به علم / دانش اندر کان جانت گوهر است

■ ■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

إذا كان الكلام من فضة فالسكوت من ذهب، و الذهب ليس كالفضة. الفضة معدن ثمين و الذهب معدن أثن من الفضة بكثير. الهدف من هذا الكلام أن السكوت أفضل من الكلام و الصمت خير من الكلام الفارغ (بوج و بيهوده). لا تقصد هذه العبارات أن تدفعنا إلى السكوت دائماً فإن الكلام أحسن إختيار للناس أن يدافعوا عن عقيدتهم أو ينشروا علمهم كما على الإنسان أن لا يقبل السكوت أمام الظلم و التمييز. إن الصمت أثن من الكلام عادة إلا عندما يجب أن تختار الكلام فإختيار السكوت أمام الظلم خطأ فاحش يدل على الجبن و الخوف فلا شك أن الناس يلومون من يصمت عندما يجب عليه أن يكلم و يظهر ما هو واجب بصوت عالٍ. إن الكلام الفارغ هو الذي لا ينفع الآخرين و ليس في محله. كذلك قد يمكن للإنسان العاقل الذكي أن يختار الصمت ليبلغ ما في ضميره فرب سكوت أبلغ من الكلام.

۱۰۵- عین الصحیح حسب النص:

- (۱) الصمت عادة أرخص من الكلام!
(۲) الصمت رخيص و الكلام أرخص!
(۳) قيمة السكوت أكثر من الكلام عادة!
(۴) السكوت ثمين و الكلام أكثر منه ثمناً!

۱۰۶- عین الصحیح: إذا رأينا الظلم .....

- (۱) فعلينا ألا نصمت بل نكلم!
(۲) فعلينا أن نسكت و نلتزم بالصمت!
(۳) فعلينا أن نختار الصمت و لا نكلم!
(۴) فعلينا أن نبلغ ما في ضميرنا صامتین!

۱۰۷- متى يُعدّ عدم السكوت واجباً على المرء؟

- (۱) إذا إنتبه الإنسان أنه يُظلم!
(۲) عندما يدرك المرء قيمة الكلام!
(۳) لما كان المرء عاقلاً ذكياً له قدرة عظيمة!
(۴) عندما الكلام ليس له أي فائدة أمام المخاطب!

۱۰۸- عین ما فيه جمع سالم للمذكر:

- (۱) إن كنت من الصائمين فلا تكذب في أعمالك!
(۲) لكل بلد قوانين خاصة يجب على الناس اتباعها!
(۳) الدلافين حيوانات تحب الإنسان أكثر من غيرها!
(۴) علينا أن نساعد المساكين خاصة في فصل الشتاء!

۱۰۹- عین الخطأ في العدد أو المعدود أكثر من الباقي:

- (۱) وصل يوم الخميس إلى بيتنا إثناعشر زائراً!
(۲) ستة و عشرون رجلاً من أهل القرية الثانية فلاحون!
(۳) حينما نظرت في البئر رأيت فيها خمسة كلاب!
(۴) سمع البقرة الأول يفوق سمع الإنسان عشرة مرة!

۱۱۰- أكمل الفراغين في العبارة التالية: « لـ . . . الحُجرات نافذتان اثنتان . . . على شارع مزدحم! »

- (۱) هؤلاء / يفتحان
(۲) هذه / يفتحان
(۳) هؤلاء / تفتحان
(۴) هذه / تفتحان

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)
متن درس، الحروف المشبهة بالفعل
صفحه‌های ۱ تا ۶

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- **نهایی** ﴿ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴾:

(۱) بی‌گمان ما قرآن را عربی نازل کرده‌ایم تا شما در آن بیندیشید!

(۲) همانا ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم امیدواریم شما اندیشه‌ورزی کنید!

(۳) بی‌شک ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم امید است شما خردورزی نمایید!

(۴) فقط ما بودیم که قرآن عربی را نازل کردیم به این امید که شما اندیشه کنید!

۱۱۲- « مَعَ أَنَّ النَّاسَ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءٌ وَ يَجِبُ عَلَيْهِمْ أَنْ لَا يَفْخَرُوا بِأَصْلِهِمْ لَكِنْ صَاحِبِ الْأَدَبِ وَ التَّوَاضُّعِ يُمَكِّنُ أَنْ

يَفْخَرَ بِنَفْسِهِ! »:

(۱) با اینکه مردم از جهت پدران یکسان هستند و بر آنها واجب است که به اصل و نسب خود افتخار نکنند اما انسان دارای

ادب و فروتنی، می‌تواند به خودش افتخار کند!

(۲) علی‌رغم اینکه مردم نیاکانشان یکسان هستند بر آنان لازم است که به دودمان خود افتخار نکنند درحالی که شخص با ادب

و با تواضع، به خود افتخار می‌کند!

(۳) با اینکه مردم از نظر نیاکان مساوی بوده‌اند و بر دودمان افتخار نمی‌کنند، اما انسان دارای ادب و فروتنی، می‌تواند به خودش

فخر بورزد!

(۴) با وجود اینکه مردم از جهت پدران برابر هستند و باید به اصل و نسب خود افتخار نکنند اما کسی که فروتنی می‌کند و

دارای ادب در خود است، می‌تواند افتخار کند!

۱۱۳- « كُلُّ النَّاسِ سِوَاءٌ وَ مَا هُمْ سِوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ وَ لَأْمٍ وَ لَأْبٍ، وَ الْجَهَّالُ يَفْتَخِرُونَ بِنَسَبِهِمْ! »:

(۱) همه مردم برابرند و جز گوشت و استخوان و پی و از یک پدر و مادر نیستند، درحالی که نادانان به نسب خود افتخار می‌کنند!

(۲) همه مردم با هم برابرند و چیزی جز گوشت و استخوان و پی و از پدر و مادرشان نیستند، حال آن‌که نادان مفتخر به نژاد

خود است!

(۳) مردم همگی با هم برابرند و جز گوشت و استخوان و عصبی و از پدر و مادرشان نیستند، اما نادان به نسب خود فخر

می‌فروشد!

(۴) مردم همگی یکی هستند از گوشت و استخوان و عصب و از یک پدر و مادر، اما نادانان به نژاد خود افتخار می‌کنند!

۱۱۴- « بی‌گمان افتخار برای انسانی است که دارای عقلی استوار است! »؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي عِنْدَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ! (۲) إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي لَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ!

(۳) إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي الْعَقْلُ الثَّابِتُ لَهُ! (۴) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي الْعَقْلُ الثَّابِتُ عِنْدَهُ!

۱۱۵- « أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لَأَمَّ وَ لَأَبٌ »؛ عَيْنَ غَيْرِ الْمُرْتَبِطِ بِمَفْهُومِ الْبَيْتِ:

(۱) جایی که بزرگ بایدت بود / فرزندی من نداردت سودا!

(۲) شرف المرء بالعلم و الأدب لا بالأصل و النسب!

(۳) لا تقل أصلي و فصلي أبداً / إنما أصل الفتى ما قد حصل!

(۴) دولت طلبی سبب نگه دار / با خلق خدا ادب نگه دار!

۱۱۶- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) قِيمَةُ كُلِّ امْرِيٍّ مَا يُحْسِنُهُ!

(۲) خَلَقَ اللهُ الْإِنْسَانَ مِنْ طِينَةٍ وَ هُوَ لَحْمٌ وَ عَظْمٌ وَ عَصَبٌ!

(۳) النَّاسُ أَكْفَاءٌ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ!

(۴) يَزَعُمُ الْإِنْسَانُ أَنَّهُ جَرِمٌ صَغِيرٌ وَ فِيهِ إِنطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ!

۱۱۷- **تهیه** عَيْنَ الْمُتَضَادِّ لِكَلِمَةِ «الصَّحَّةُ»:

(۱) النَّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ!

(۲) وَ النَّاسُ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءُ!

(۳) دَوَاؤُكَ فَيْكَ وَ مَا تُبْصِرُ!

(۴) وَ دَوَاؤُكَ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ!

۱۱۸- **تهیه** عَيْنَ الْعِبَارَةِ الَّتِي لَيْسَ فِيهَا مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:

(۱) قَدْ ارْتَكَبْنَا الذَّنُوبَ لَعَلَّ اللهُ يَصْفَحَ عَنَّا!

(۲) نَعْلَمُ أَنَّ اللهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي صُدُورِ النَّاسِ!

(۳) كَانَ الزَّمْلَاءُ مَسْرُورِينَ بَعْدَ سَمَاعِ خَبَرِ النِّجَاحِ!

(۴) حَاوَلْتُ كَثِيرًا وَلَكِنِّي مَا حَصَلْتُ عَلَى مَطْلُوبِي!

۱۱۹- « سَأَلْتُ جَدِّي عَنْ ذِكْرِيَّاتِهِ الْجَمِيلَةِ عَنْ تَشْرِيفِهِ إِلَى النَّجْفِ الْأَشْرَفِ فَقَالَ:.....: » (عَيْنَ الْخَطَأِ)

(۱) لَيْتَنِي أَشَاهَدُ هُنَاكَ مَرَّةً أُخْرَى!

(۲) لَعَلَّنِي أَشَاهَدُ هُنَاكَ مَرَّةً أُخْرَى!

(۳) لَيْتَنِي شَاهَدْتُ هُنَاكَ مَرَّةً أُخْرَى!

(۴) لَعَلَّنِي شَاهَدْتُ هُنَاكَ مَرَّةً أُخْرَى!

۱۲۰- عَيْنَ مَا فِيهِ كَلِمَةٌ تُزِيلُ الْإِبْهَامَ عَنْ جُمْلَةٍ مَا قَبْلَهَا:

(۱) تَسْعَى الْقِطَّةُ أَنْ تُخْفِيَ نَفْسَهَا عَنَّا، وَلَكِنَّهَا مَا كَانَتْ تَعْلَمُ أَنَّنَا نَرَى ذَنْبَهَا!

(۲) أَرَادَ الْحُجَّاجُ صَعُودَ جَبَلِ النُّورِ، لَعَلَّهُمْ يُشَاهِدُونَ «غَارَ حِرَاءِ»!

(۳) يَا لَيْتَنَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَرَى تِلْكَ الظَّاهِرَةَ الْغَرِيبَةَ «أَمطَارَ السَّمَكِ»!

(۴) يُحِبُّ الْوَالِدَانُ أَوْلَادَهُمَا مَعَ أَنَّهُمْ لَا يُسَاعِدُونَهُمَا!

فلسفه یازدهم

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه و ابعاد آن
(چستی فلسفه، ریشه و شاخه‌های فلسفه)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۱۲۱- تفاوت مرتبه اول و مرتبه دوم تفکر در چیست؟

- (۱) مرتبه اول تفکر چهار مرحله دارد، ولی مرتبه دوم تفکر پنج مرحله‌ای است.
- (۲) مرتبه اول تفکر را همه انجام می‌دهند، ولی مرتبه دوم مختص فیلسوفان است.
- (۳) مرتبه اول تفکر شامل سؤالات معمولی است، ولی مرتبه دوم به سؤالات تخصصی می‌پردازد.
- (۴) مرتبه اول گاهی نیاز به جدیت ندارد، ولی مرتبه دوم همواره با تلاش پیوسته همراه است.

۱۲۲- چند مورد از موارد زیر درباره مرتبه دوم تفکر صحیح است؟

- (الف) تفکر فلسفی فقط در فلسفه و منطق کارآمد است.
- (ب) ورود به مرتبه دوم تفکر نیازمند جدیت و پیوستگی است.
- (ج) انسان پرسش‌های دسته دوم را که جدی گرفت و به دنبال یافتن پاسخ برآمد در حال تفکر فلسفی است.
- (د) ملاصدرا ماندن در مرتبه اول تفکر را شایسته انسان نمی‌داند و می‌خواهد انسان به مرتبه دوم برسد.
- (ه) رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال، منجر به رسیدن به پرسش فلسفی می‌شود.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۲۳- علت ظهور دانش فلسفه چه بود؟

- (۱) پی بردن به اهمیت پرسش‌های فلسفی
- (۲) دقت و تأمل فراوان برای دستیابی به پاسخ صحیح
- (۳) تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤالات فلسفی
- (۴) رسیدن انسان به نتیجه و سرانجامی روشن در تصمیم‌گیری

۱۲۴- آن چه سوفیستان از کلمه «سوفیست» مراد می‌کردند، کدام یک از معانی فیلسوف در طول تاریخ بوده است؟

(۱) دوست‌دار دانایی (۲) مطلق دانش (۳) معنای دوم (۴) یک دانش خاص

۱۲۵- «محدثه با دیدن مرگ عمویش در فکر فرو رفته بود و پس از چند روز از پدرش پرسید: چرا انسان‌ها می‌میرند؟» در این عبارت محدثه به ترتیب کدام

مراحل تفکر را گذرانده است؟

- (۱) طرح پرسش فلسفی - برخورد با مسئله
- (۲) برخورد با مسئله - رجوع به معلومات
- (۳) برخورد با مسئله - طرح پرسش فلسفی
- (۴) طرح پرسش فلسفی - رجوع به معلومات

۱۲۶- کدام یک از گزاره‌های زیر مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه می‌باشد؟

- (۱) وجود، واژه‌ای عربی است و معادل فارسی آن «هستی» می‌باشد.
- (۲) برخی از فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.
- (۳) انسان توانایی شناخت اشیا را همان‌گونه که هستند ندارد.
- (۴) یونان مهد فلسفه در جهان غرب می‌باشد.

۱۲۷- کدام یک از گزاره‌های زیر از جهت موضوعی زیربنایی‌تر از سایر گزینه‌ها است؟

- (۱) انسان موجودی تک‌ساحتی است.
- (۲) دروغی که به نفع من باشد، ایرادی ندارد.
- (۳) درک واقعیت هستی امکان‌پذیر است.
- (۴) پدیده‌ها نمی‌توانند به اختیار خود به وجود بیایند.

۱۲۸- کدام عبارت درباره فلسفه مضاف صحیح است؟

- (۱) رشته‌های مختلف دانش رابط فلسفه اولی با فلسفه مضاف هستند.
- (۲) فلسفه اولی بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه‌های فلسفه را دربرمی‌گیرد.
- (۳) ورود قوانین بنیادی فلسفه به محدوده‌های خاص علم، فلسفه را گسترش می‌دهد.
- (۴) در شاخه‌های فلسفه، مثلاً در فلسفه فیزیک، فیلسوف باید فیزیکدان باشد.

۱۲۹- کدام مورد با فلسفه علوم اجتماعی، سازگار نیست؟

- (۱) آن‌گاه که درباره مسائل بنیادی علوم اجتماعی صحبت می‌شود، فلسفه علوم اجتماعی شکل می‌گیرد.
- (۲) آن‌چه در فلسفه علوم اجتماعی پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات علم جامعه‌شناسی قرار می‌گیرد.
- (۳) براساس معیار کلیت، گرایش ذاتی انسان به زندگی اجتماعی را نمی‌توان در زمره کلی‌ترین و عام‌ترین مسائل و اصول فلسفی دانست.
- (۴) فلسفه علوم اجتماعی، یکی از بخش‌های اصلی و ریشه‌ای فلسفه است که مسائل بنیادی آن توسط جامعه‌شناسان مطرح می‌شود.

۱۳۰- کدام گزینه ارتباط و تأثیر ریشه‌های فلسفه و شاخه‌های آن و علوم مختلف بر یکدیگر را به درستی نشان نمی‌دهد؟

- (۱) تنها شناخت‌های حسی و تجربی معتبر هستند و از این‌رو حقیقت انسان صرفاً همین جسم و بدن است.
- (۲) جهان غیرمادی واقعیت خارجی ندارد و از این‌رو نیازهای انسان صرفاً همان نیازهای مادی اوست.
- (۳) انسان علاوه بر جسم دارای نفس غیرمادی است و از این‌رو افعال اخلاقی در نتیجه افعال طبیعی به وجود آمده‌اند.
- (۴) از میان اصالت جامعه و اصالت فرد، اصالت با افراد است و از این‌رو آزادی فردی بر منافع جمعی ارجحیت دارد.

منطق

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق و مباحث آن

(منطق، ترازوی اندیشه)

روابط میان ذهن، زبان و خارج

(لفظ و معنا، مفهوم و مصداق)

صفحه‌های ۱ تا ۲۶

۱۳۱- کدام عبارت درباره علم منطق صحیح است؟

- (۱) سفسطه یا همان مغالطه، خطای اندیشه است و قواعد منطق وضع شده‌اند تا از آن‌ها جلوگیری شود.
- (۲) با تبیین قواعد منطقی توسط منطق‌دانان است که تفکر منطقی برای انسان میسر می‌شود.
- (۳) تشخیص دقیق‌تر و سریع‌تر تمامی خطاهای ذهن با دانستن قواعد منطق حاصل می‌شود.
- (۴) ماهیت علم منطق عبارت است از ابزاری که با به‌کاربردن آن انسان می‌تواند از خطای اندیشه بیشتر مصون بماند.

۱۳۲- کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) با تصور مفهوم سیمرغ، وجود آن را نیز در ذهن تصور کرده‌ایم.
- (۲) در عبارت لباسی غیرسفید بین لباس و سفید ارتباط سلبی برقرار نموده‌ایم.
- (۳) در جمله «هر که در این بزم مقرب‌تر است» یک تصدیق یافت می‌شود.
- (۴) در جمله «ای که از یار نشان می‌طلبی، یار کجاست؟» هیچ تصدیقی موجود نیست.

۱۳۳- دلالت کدام لفظ بر مدلولش، متفاوت با دلالت کلمه «قند» در بیت زیر است؟

«بگشای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست»

- (۱) دلالت دست در آیه «دست خداوند بالای دست ایشان است».
- (۲) دلالت لفظ قایق بر هرگونه وسیله نقلیه دریایی.
- (۳) دلالت «تعمیرکار» بر هر کسی که کارهای خدماتی منازل را انجام می‌دهد.
- (۴) دلالت لفظ «کامپیوتر» در عبارت «این بازی آن قدر به کامپیوترم فشار آورد که سوخت».

۱۳۴- اگر مشترک لفظی در جمله ...

- (۱) باشد، باعث مغالطه اشتراک لفظ می‌شود.
- (۲) نباشد، یعنی جمله فاقد مغالطه لفظی است.
- (۳) باشد، زمانی می‌تواند باعث مغالطه شود که فقط دو معنی داشته باشد.
- (۴) باشد، به معنی عدم وجود مغالطات دیگر نیست.

۱۳۵- به ترتیب در عبارات «محمد گفت من امروز باید پدربزرگم را به بیمارستان برسانم» و «جسد مرد کشته‌شده توسط برادرش کشف شد» چه نوع

مغالطه‌ای وجود دارد؟

- (۱) مغالطه شیوه نگارش کلمات - مغالطه ابهام در مرجع ضمیر
- (۲) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر - مغالطه شیوه نگارش کلمات
- (۳) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر - مغالطه توسل به معنای ظاهری
- (۴) مغالطه توسل به معنای ظاهری - مغالطه شیوه نگارش کلمات

۱۳۶- به ترتیب مفاهیم «کلی، جزئی و عموم و خصوص من وجه» در کدام دسته مفاهیم قرار می‌گیرند؟

- (۱) کلی - جزئی - کلی
- (۲) کلی - کلی - جزئی
- (۳) کلی - جزئی - جزئی
- (۴) کلی - کلی - کلی

۱۳۷- در کدام گزینه، مغالطه ابهام در مرجع ضمیر موجود است؟

- (۱) یک نفر پای چراغ قرمز آب می‌ریخت تا سبز شود.
- (۲) هرکس که زهرا را ببیند اگر غمگین باشد خوشحال می‌شود.
- (۳) حواستان باشد پس فردا امتحان منطق می‌گیرم.
- (۴) حسین به دوستانش خبر داد که برای عضویت در تیم پذیرفته شده است.

۱۳۸- مفهومی که در جهان خارج دارای یک مصداق باشد ...

- (۱) حتماً جزئی است.
- (۲) می‌تواند جزئی نباشد.
- (۳) حتماً کلی است.
- (۴) حتماً نمی‌توان مصداق دیگری برایش فرض کرد.

۱۳۹- ارتباط کدام دو مفهوم از منظر نسبت‌های چهارگانه صحیح است؟

- (۱) شیر و کره = عموم و خصوص مطلق
- (۲) اشیا و مایعات = عموم و خصوص مطلق
- (۳) لوازم‌التحریر و خودکار = تساوی
- (۴) کتاب و بار مهربان = تباین

۱۴۰- کدام طبقه‌بندی از نظر علم منطق صحیح است؟

- (۱) اعداد طبیعی < اعداد فرد < اعداد اول
- (۲) مقدار > شکل > مثلث > پاره‌خط
- (۳) حیوان < مهره‌دار < پستاندار < دوزیست
- (۴) دانش‌ها < علوم کاربردی < منطق

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی
درس ۱
صفحه‌های ۷ تا ۱

۱۴۱- کدام گزینه شاهدهی آشکار برای نشان‌دادن آگاهی ما نسبت به واقعی‌بودن اشیای پیرامونی است؟

(۱) تعیین نسبت میان دو مفهوم هستی و چیستی

(۲) امکان شناخت و کسب علم نسبت به اشیای مختلف

(۳) بهره‌بردن از اشیای مختلف جهت رفع نیازهای گوناگون

(۴) علم به وجود و جهل نسبت به ماهیت همه اشیای پیرامون

۱۴۲- **نهایی** قدم اول در شناخت هستی و چیستی به کدام‌یک از گزینه‌های زیر مربوط نیست؟

(۱) معلوم‌بودن مفهوم وجود

(۲) امکان شناخت

(۳) نسبت وجود و ماهیت

(۴) محدوده شناخت

۱۴۳- **نهایی** کدام عبارت درست است؟

(۱) هر چه که فرض شود، ضرورتاً دو حیثیت دارد؛ هستی و چیستی.

(۲) از میان نسب اربع، نسبت میان ماهیت یک چیز با وجود همان چیز، تساوی است.

(۳) اشاره کردن به چیزی، بدون این‌که به نوعی وجود آن را باور داشته باشیم، غیرممکن است.

(۴) وقتی چیزی را واقعی می‌پنداریم و سپس می‌فهمیم وجود نداشته، یعنی ماهیتش را نشناخته‌ایم.

۱۴۴- **نهایی** انسان‌ها در برخورد با پدیده‌های جدید وجه ... آن پدیده را می‌دانند و به دنبال کشف وجه ... آن نیستند.

(۱) مشترک - اختصاصی

(۲) مشترک - مشترک

(۳) اختصاصی - مشترک

(۴) اختصاصی - اختصاصی

۱۴۵- نسبت میان وجود و ماهیت، همانند کدام‌یک از مفاهیم زیر است؟

(۱) سرآشپز و حیوان ناطق

(۲) آب و خاک

(۳) ماشین و چرخ

(۴) چوب و میز چوبی

۱۴۶- از بین فلاسفه ذکرشده قدیمی‌ترین فیلسوفی که نظریه «مغایرت وجود و ماهیت در ذهن» برایش مطرح بوده و در مورد آن نکاتی را ذکر کرده کدام

است؟

- (۱) ارسطو (۲) افلاطون (۳) ابن‌سینا (۴) فارابی

۱۴۷- کدام گزینه از جمله دلایل مغایرت وجود و ماهیت به شمار نمی‌رود؟

- (۱) چپستی‌هایی را می‌توانیم تصور کنیم که از وجودشان آگاه نیستیم.
 (۲) ما نسبت به هستی و چپستی اشیای فراوان اطرافمان آگاهی داریم.
 (۳) حمل وجود بر ماهیت برخلاف حمل ماهیت بر ماهیت نیازمند دلیل و غیرضروری است.
 (۴) برخی امور وجود دارند که از هستی‌شان خبر داریم، اما چپستی آن‌ها برایمان مشخص نیست.

۱۴۸- حمل «فرد» بر «عدد اول» مانند کدام حمل زیر است؟

- (۱) شکل بر مثلث (۲) دارای وجود بر واجب‌الوجود
 (۳) انسان بر موجود (۴) حیوان بر انسان

۱۴۹- کدام گزینه از جمله آثاری که توماس آکوئیناس بر فلسفه اروپا گذاشته است، نیست؟

- (۱) پایه‌گذاری یک مکتب فلسفی که تاکنون نیز در اروپا جریان دارد.
 (۲) فراهم کردن اسباب آشنایی مجدد اروپاییان با فلسفه ابن‌سینا.
 (۳) گسترش اصل مغایرت وجود و ماهیت در اروپا با تأثیرپذیری از ابن‌سینا.
 (۴) بازگرداندن خط مشیء فلاسفه اروپایی قرون وسطی به سمت ارسطو.

۱۵۰- کدام گزینه از تفاوت‌های ابن‌سینا و توماس آکوئیناس می‌باشد؟

- (۱) ابن‌سینا به مغایرت وجود و ماهیت باور داشت. (۲) ابن‌سینا از اصل مغایرت وجود و ماهیت، نتایج الهیاتی می‌گرفت.

- (۳) ابن‌سینا ارسطویی بود، اما آکوئیناس بیشتر رویکرد افلاطونی داشت. (۴) آکوئیناس در مکتب خود به مبانی مسیحیت نیز پایبند بود.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اصول انتخاب در کسب و کار
(درس اول تا چهارم)
صفحه‌های ۱ تا ۴۲

۱۵۱- یک واحد تولید کفش با ۱۰ نیروی کار، به شرح زیر فعالیت می‌کند. با توجه به درآمد و هزینه‌های آن، سود واقعی این واحد تولیدی چقدر است؟

الف: خرید مواد اولیه در هر ماه $\frac{1}{8}$ سرمایه فیزیکی

ب: دستمزد ماهیانه هر کارگر ۴ میلیون تومان

ج: هزینه آب، برق، گاز و اجاره ماهیانه، معادل ۲۵ درصد دستمزد کارگران در سال

د: سرمایه فیزیکی (تجهیزات تولید)، معادل ۸۰۰ میلیون تومان

ه: ماهیانه ۱۵۰۰ جفت کفش تولید و با قیمت ۶۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود.

و: هزینه فرصت (هزینه پنهان) کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت مهندسی، ماهیانه ۲۰ میلیون تومان است.

(۲) ۷,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰

(۱) ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰

(۴) ۶,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۶,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰

۱۵۲- فردی با سرمایه ۳۰۰ میلیون تومان قصد دارد در یکی از موارد زیر سرمایه‌گذاری کند. با توجه به اصل هزینه فرصت، کدام مورد را انتخاب خواهد کرد و هزینه فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

کرد و هزینه فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

- خرید و فروش وسایل ورزشی با بازدهی سالانه ۲۰ درصد

- راه‌اندازی یک کارگاه کوچک وسایل آزمایشگاهی با سود ۱۰۲ میلیون تومان در دو سال

- سپرده‌گذاری در بانک با سود سالانه ۱۸ درصد

- سرمایه‌گذاری در بازار بورس با سود ماهیانه ۷ میلیون تومان

(۲) راه‌اندازی یک کارگاه کوچک - ۱۶۵

(۱) سپرده‌گذاری در بانک - ۱۶۵

(۴) خرید و فروش وسایل ورزشی - ۶۰

(۳) سرمایه‌گذاری در بورس - ۶۰

محل انجام محاسبات

۱۵۳- یک بنگاه تولیدی با مشارکت سه نفر تأسیس شده است؛ این افراد برای تأسیس بنگاه مجموعاً پنج میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کرده‌اند، میزان سرمایه نقدی آقای رضایی، محمدی و فرهادی به ترتیب ۲۰۰۰، ۱۸۰۰ و ۱۲۰۰ میلیون تومان است. در صورتی که تقسیم منافع بر مبنای نسبت سرمایه اولیه هر فرد باشد، اگر سود سالیانه بنگاه تولیدی معادل یک میلیارد تومان باشد، به ترتیب سهم سود سالیانه آقای محمدی چند میلیون تومان است و درصد مالکیت آقای رضایی از کل شرکت کدام است؟

- (۱) ۲۴۰ میلیون تومان - ۲۴ درصد
 (۲) ۴۰۰ میلیون تومان - ۴۰ درصد
 (۳) ۳۶۰ میلیون تومان - ۴۰ درصد
 (۴) ۳۶۰ میلیون تومان - ۳۰ درصد

۱۵۴- هریک از موارد زیر، به ترتیب به ویژگی کدام کسب و کار اشاره دارد؟

- بار سنگین مسئولیت

- بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ

- مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی

- تخصص‌گرایی بیشتر

(۱) کسب و کار شخصی - تعاونی - کسب و کار شخصی - شرکت

(۲) شرکت - مؤسسات غیرانتفاعی - کسب و کار شخصی - شرکت

(۳) کسب و کار شخصی - مؤسسات غیرانتفاعی - شرکت - کسب و کار شخصی

(۴) شرکت - تعاونی - کسب و کار شخصی - کسب و کار شخصی

۱۵۵- فردی می‌خواهد خودروی خود را بفروشد. لاستیک‌های این خودرو فرسوده است، اما میزان فرسودگی‌شان با هم یکسان نیست. هم‌چنین تعویض هر کدام هم اثر متفاوتی بر درآمد فروش خودرو خواهد داشت. براساس جدول زیر بگویید این فرد چند لاستیک را باید قبل از فروش خودرو تعویض کند؟

لاستیک تعویض شده	منفعت (به هزار تومان)	هزینه (به هزار تومان)
لاستیک شماره (۱)	۳۵۰	۲۲۰
لاستیک شماره (۲)	۳۰۰	۳۱۰
لاستیک شماره (۳)	۲۲۰	۲۴۵
لاستیک شماره (۴)	۱۵۰	۱۷۵

(۱) تنها لاستیک شماره ۱ را باید تعویض نماید.

(۲) لاستیک‌های شماره ۳ و ۴ را باید تعویض نماید.

(۳) لاستیک شماره ۲ را باید تعویض نماید.

(۴) هر چهار لاستیک را باید تعویض نماید.

محل انجام محاسبات

۱۵۶- کدام مورد هزینه فرصت «دنبال کردن کارهای کم ارزش آنی و ترک تحصیل» را تبیین می‌کند؟

- (۱) کارهای کم‌ارزش با وجود حقوق کم، موجب افزایش تجربه شغلی می‌شود.
- (۲) دنبال کردن کارهای کم‌ارزش انتظارات شغلی فرد را کاهش می‌دهد.
- (۳) امکان بهره‌مندی از منافع آنی شغل مناسب و تحصیل وجود نخواهد داشت.
- (۴) کارهای آنی نیاز فعلی فرد را برآورده می‌کند.

۱۵۷- هر یک از موارد زیر به ترتیب جزء کدام دسته از اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری هستند؟

- (الف) برای تأمین هزینه خرید یک گوشی تلفن همراه بسیار گران، زیر بار سنگین انواع بدهی رفته‌ام!
 (ب) من واقعاً از آن فیلم خوشم نمی‌آید، اما چون پول داده بودم تا آخر فیلم را دیدم.
 (پ) من مطمئنم اگر برادرم که مغازه الکتریکی دارد، به پیشنهاد دوستش برای فروش آنلاین محصولات خود علاوه بر فروش حضوری، گوش کند، بهترین نتیجه را خواهد گرفت اما او مخالف این کار است.

(ت) در یک مغازه، پیراهنی ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد را صرفاً به‌خاطر تخفیف آن، بر جنس ۸۰ هزار تومانی ترجیح دادم.

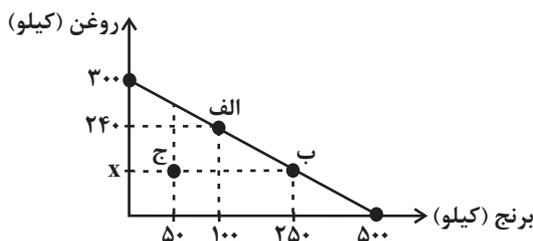
- (۱) بی‌صبری زیاد - توجه به هزینه‌های هدررفته - چسبیدن به وضعیت فعلی - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها
- (۲) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - توجه به هزینه‌های هدررفته - اثرگذاری حقه‌های فروش در تصمیم‌گیری‌ها - چسبیدن به وضعیت فعلی
- (۳) بی‌صبری زیاد - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - چسبیدن به وضعیت فعلی - بی‌صبری زیاد
- (۴) توجه به هزینه‌های هدررفته - توجه به هزینه‌های هدررفته - بی‌صبری زیاد - اثرگذاری حقه‌های فروش در تصمیم‌گیری‌ها

۱۵۸- فروشگاه‌های نیاز خود به برنج و روغن را با مبلغی معادل ۲۱ میلیون تومان تأمین کرده است. با توجه به نمودار قید بودجه زیر:

(الف) اگر هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به «ب»، ۶,۳۰۰,۰۰۰ تومان باشد، آنگاه در نقطه «ب» چند کیلو روغن خریداری شده است؟

(ب) فروشگاه در نقطه «ج»، چه میزان پس‌انداز می‌تواند داشته باشد و با تمام پس‌انداز خود می‌تواند چند کیلو برنج بخرد؟

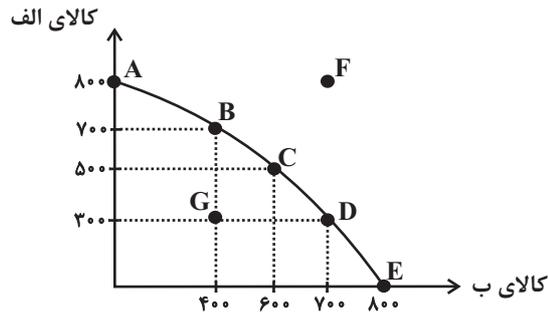
(قیمت هر کیلو روغن ۷۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر کیلو برنج ۴۲,۰۰۰ تومان است.)

- (۱) الف (۱۵۰ کیلو ب) ۷,۵۰۰ تومان - ۵۰۰ کیلو
- (۲) الف (۱۵۰ کیلو ب) ۸,۴۰۰,۰۰۰ تومان - ۲۰۰ کیلو
- (۳) الف (۱۰۰ کیلو ب) ۸,۴۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۰۰ کیلو
- (۴) الف (۵۰ کیلو ب) ۷,۵۰۰,۰۰۰ تومان - ۲۰۰ کیلو

۱۵۹- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای «الف» و «ب» را تولید می‌کند، کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟ (هزینه تولید دو محصول یکسان است و قیمت کالای «الف» ۵ درصد گران‌تر از کالای «ب» و قیمت هر واحد کالای «ب» ۳۰ هزار تومان است.)

الف) در کدام نقطه، ارزش تولید کالای «الف» بیشتر از سایر نقاط است؟

ب) «پیدایش یک فناوری جدید که منابع موجود برای تولید محصولات را افزایش می‌دهد» و «افزایش تقاضای مشتریان برای کالای «ب»» به ترتیب منجر به ... و ... می‌شود.

ج) اگر نقطه تولید بنگاه، نقطه C باشد، آنگاه هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد کالای «ب» کدام است؟

۱) الف) A ب) حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین - حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا
ج) ۳۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

۲) الف) D ب) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا - حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین
ج) ۵۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

۳) الف) D ب) حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین - حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا
ج) ۳۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

۴) الف) A ب) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا - حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین
ج) ۵۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

۱۶۰- کدام گزینه درباره مرز امکانات تولید نادرست است؟

۱) مرز امکانات تولید به ما اجازه می‌دهد تا هزینه فرصت یک شرکت یا یک کشور را زمانی که بیش از یک کالا تولید می‌کند، مجسم کنیم.

۲) هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد شد.

۳) وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

۴) با تغییر نحوه استفاده از منابع می‌توانیم از نقاط زیر مرز امکانات تولید به سمت نقاط خارج از مرز حرکت کنیم.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۵ مرداد

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
سپهر حسن‌خان‌پور، حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، نیلوفر امینی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

۲۵۱- کدام واژه متفاوت است؟

- (۱) آفل (۲) ساقط
(۳) آمر (۴) نازل

۲۵۲- کدام گزینه اصلی‌ترین ویژگی محتوایی روایت زیر را به درستی بیان نمی‌کند؟

«... طوفانی برخاست که کشتی از اختیار ناخدا خارج شد و آسیب فراوان دید و از توقف ناگزیر شد تا به مرمت کشتی بپردازند. اتفاقاً به جزیره کوچکی بی آب و درختی رسیدند و محمولات کشتی را به جزیره منتقل کردند. مدتی گذشت تا کشتی تعمیر شد و هنگام حرکت رسید. همین که برای عزیمت آتشی به پا کردند، زمین جزیره در زیر پایشان به حرکت درآمد. از این حالت مضطرب شدند و چون به کنار ساحل بودند جملگی خود را به آب افکندند و مشاهده نمودند جزیره نیز در آب شناور شد و نزدیک بود باعث غرق و هلاک مسافری شود. عاقبت با زحمت زیاد خود را به کشتی رساندند. بالأخره معلوم شد این جزیره کوچک، لاک پشت عظیمی بوده است که به سطح دریا آمده و بر روی آب آرام گرفته و چون حرارت آتش به جسم او اثر بخشیده از جای جنبیده راه دریا در پیش گرفته است.»

- (۱) موهوم (۲) خرافی
(۳) مشهود (۴) واهی

* متن زیر را به دقت بخوانید و به پنج پرسشی که از آن مطرح شده است پاسخ دهید. متن از مقالات دکتر سعید حمیدیان، استاد دانشگاه، برگرفته است.

به گمان این نگارنده، نظامی گنجوی را باید مبتکر توصیف مینیاتوری [در شعر فارسی] دانست، چرا که با وجود تأثیر فراوان او از «ویس و رامین» فخرالدین اسعد، توصیفات فخرالدین اسعد بسیار رقیق‌تر و مجمل‌تر از آن است که نام «مینیاتور» که اوج مبالغه و ظرافت در توصیف جلوه‌های جمال است بر آن نهاده شود. سنجشی میان وصف شیرین نظامی و ویس فخرالدین نشان می‌دهد که توصیف فخرالدین تا چه حد کوتاه‌تر و مبالغه و دقت آن کمتر است. این سنجش را به‌ویژه از آن جهت می‌کنیم که ویس و رامین نخستین منظومه موجود عاشقانه قبل از نظامی است و هر دو هم بر یک وزن‌اند. در وصف فخرالدین اسعد عبارات توصیفی غالباً کوتاه است، به نحوی که هر بیت شامل سه و گاه حتی چهار وصف از اجزای بدن است و حال آن که معمولاً حداکثر توصیفی که نظامی در هر بیت دارد دو مورد است، زیرا دقایق و جزئیات تصویر در سخن نظامی به او اجازه درج بیش از این را در یک بیت نمی‌دهد. همچنین فخرالدین اسعد گاهی ناگزیر است فعل ناقل را به صورت «گهی گفتمی» در کلام بیاورد تا بهانه‌ای برای ارائه توصیفات بیشتر داشته باشد اما نظامی هر قدر که می‌خواهد وصف‌های متعددی می‌آورد. نتایج دیگری نیز می‌توان از این سنجش گرفت. از جمله فشردگی و دقت فراوان تصاویر نظامی نسبت به آن فخرالدین و گرایش او به ذکر جزئیات و متعلقات تصویر که به بروز بیشتر آرایه استعاره نسبت به تشبیه در شعر او در قیاس با شعر فخرالدین اسعد منجر شده است. کاربرد بسیار زیاد کنایات در شعر نظامی به‌ویژه وقتی با صنایعی همچون تناسب و ایهام و غیره همراه می‌شود، نیز از عوامل بالابرنده میزان دقت تصاویر است.

۲۵۳- بهترین معادل معنایی برای واژه «مجمل» در متن کدام است؟

- (۱) مختصر (۲) واضح
(۳) زیبا (۴) گنگ

۲۵۴- منظور از «آن» مشخص شده در متن کدام است؟

- (۱) نظامی گنجوی
 (۲) توصیفات نظامی گنجوی
 (۳) فخرالدین اسعد
 (۴) توصیفات فخرالدین اسعد

۲۵۵- از متن بالا کدام مورد را می‌توان برداشت کرد؟

- (۱) تا پیش از ویس و رامین فخرالدین اسعد، هیچ منظومه شاعرانه‌ای در ادبیات فارسی سروده نشده است.
 (۲) بر یک وزن سروده شدن دو منظومه ادبی، عامل مؤثری در القای شباهت میان آن دو است.
 (۳) آرایه استعاره، گسترده‌تر و طولانی‌تر از آرایه تشبیه است و مبالغه کلام را کاهش می‌دهد.
 (۴) از حیث کاربرد آرایه‌های ادبی و بیان اندیشه‌های عمیق اخلاقی انسانی، «شیرین و فرهاد» بهترین منظومه نظامی گنجوی است.
- * در هر یک از دو پرسش بعدی، سه گزینه از سروده‌های نظامی و یک گزینه از فخرالدین اسعد است. با توجه به آنچه از متن آموخته‌اید، سروده فخرالدین اسعد را مشخص کنید.

۲۵۶-

- (۱) خم گیسوش تاب از دل کشیده / به گیسو سیزه را بر گل کشیده // شده گرم از نسیم مشک‌بیزش / دماغِ نرگسِ بیمارخیزش
 (۲) گهی گفتی که این باغ بهار است / که در وی لاله‌های آبدار است // گهی گفتی که این باغ خزان است / که در وی میوه‌های مهرگان است
 (۳) کشیده قامتی چون نخل سیمین / دو زنگی بر سر نخلش رطب‌چین // به مرواریدِ دندان‌های چون نور / صدف را آبِ دندان داده از دور
 (۴) سر زلفی ز ناز و دلبری پر / لب و دندان‌های از یاقوت و از دُر // از آن یاقوت و آن دُر شکرخند / مفرح ساخته سودایی‌ای چند

۲۵۷-

- (۱) بنفشه زلف و نرگس چشمکان است / چو نسیرین عارض و لاله رخان است
 (۲) گر اندازه ز چشم خویشت گیرد / بر آهویی صد آهو بش گیرد
 (۳) ز هر سو شاخ گیسو شانه می‌کرد / بنفشه بر سر گل دانه می‌کرد
 (۴) به چشم آهوان آن چشمه نوش / دهد شیرافگنان را خواب خرگوش

۲۵۸- سامان که پدر مصطفی است، دایی صبا و علی پسرخاله صباست. مادر مصطفی، چه نسبتی با علی دارد؟ حالت‌های خاص را در نظر بگیرید.

(۱) زن عمو (۲) زن دایی

(۳) خاله (۴) عمه

۲۵۹- مادر بزرگ لیلا، چهار پسر و دو دختر داشت که یکی از دخترها صاحب دو فرزند پسر و سه تا از پسرها صاحب یک فرزند دختر شدند. مادر بزرگ

لیلا، نوه دیگری نداشت. درباره‌ی لیلا کدام گزینه درست نیست؟

(۱) دو عمه داشت. (۲) چهار عمو داشت.

(۳) دو پسر عمه داشت. (۴) دو دختر عمو داشت.

* پنج تن به نام‌های «امیر، اکبر، امین، آرشا، آرش»، هر کدام یکی از پیراهن‌های «قرمز، سفید، آبی، زرد، سبز» را بر تن کرده و در یک صف ایستاده‌اند،

به شکلی که امیر و آرشا کنار هم نیستند و امین نیز یا نفر اول است یا نفر آخر. صاحبان پیراهن‌های قرمز و سفید نیز در کنار هم ایستاده‌اند. بر این

اساس به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید. دقت کنید هر سؤال و نتایج آن، فارغ از دیگر سؤالات است.

۲۶۰- اگر طبق فرهنگ لغت (لغتنامه) افراد به ترتیب الفبایی نام خود و رنگ پیراهن آن‌ها نیز به ترتیب برعکس الفبایی مرتب شده باشد، حرف آخر نام

کسی که پیراهن سفید دارد کدام است؟

(۱) ا (۲) ر

(۳) ش (۴) ن

۲۶۱- اگر امیر نفر سوم و پیراهن آبی به تن داشته باشد، قطعاً ...

(۱) نفر اول یا سبز پوشیده است یا زرد. (۲) امین قطعاً در کنار آرش است.

(۳) آرشا یا نفر اول است یا نفر پنجم. (۴) اکبر نفر دوم نیست و زرد نیز پوشیده است.

۲۶۲- اگر امین و اکبر - که پیراهن زرد پوشیده است دو طرف شخصی باشند که پیراهن سبز بر تن کرده است، رنگ پیراهن چند تن از این پنج تن قطعاً

معلوم است؟

(۱) دو (۲) سه

(۳) چهار (۴) پنج

۲۶۳- اگر بدانیم امین سفید پوشیده است و نه آرشا کنار اوست و نه امیر، و اگر بدانیم آن که زرد پوشیده است در کنار شخصی که سبز پوشیده است

نیست، چند حالت کلی برای ترتیب افراد و رنگ پیراهن آن‌ها می‌توان در نظر گرفت؟

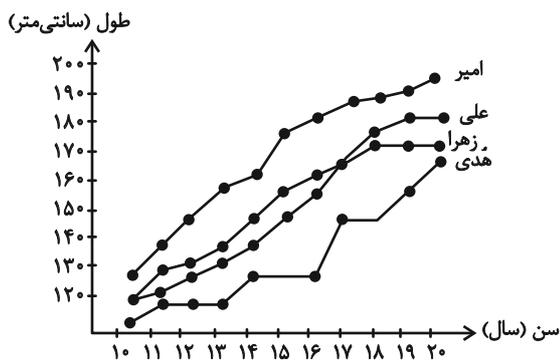
۸ (۲)

۴ (۱)

۳۲ (۴)

۱۶ (۳)

۲۶۴- شخصی طول قامت چهار کودک را در دفعات مختلف اندازه‌گیری و نقاط مربوط را در نمودار به هم وصل کرده است. کدام گزینه دربارهٔ

این نمودار درست نیست؟

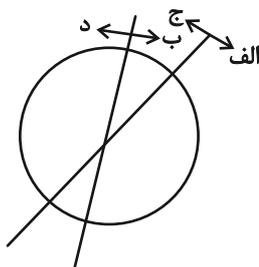
(۱) دوتا از بچه‌ها در دو مقیاس یکسان زمانی، با هم هم‌قد بوده‌اند.

(۲) هدی همواره از هر سه کودک کوتاه‌قامت‌تر بوده است.

(۳) بیش‌ترین رشد قامت در یک بازهٔ زمانی یک‌ساله، متعلق به امیر بوده است.

(۴) اختلاف قامت علی و زهرا در این سال‌ها هرگز بیش‌تر از ده سانتی‌متر نبوده است.

۲۶۵- هدف نمودار زیر را در کدام گزینه می‌توان یافت؟

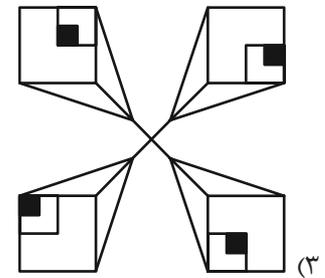
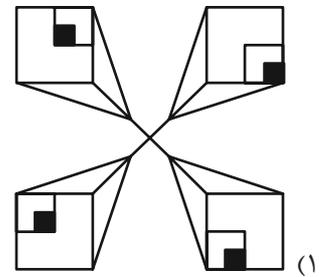
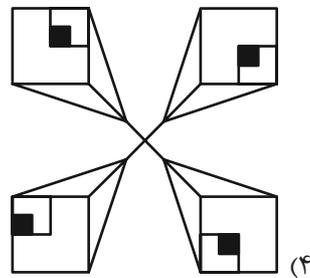
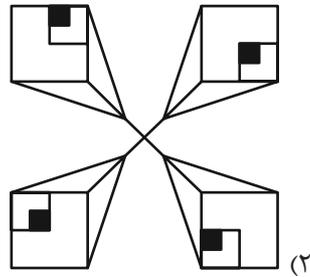
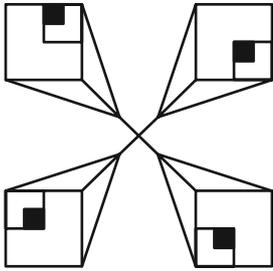
(۱) آنان که هم «الف» هستند و هم «ب»، حتماً «ج» هستند.

(۲) نه هر «الف»، «ب» است و نه هر «ج»، «د».

(۳) برخی «الف»ها «ج» هستند و همهٔ «ب»ها لزوماً «د» نیستند.

(۴) هیچ «الف» نیست که «ب» باشد ولی «د» نباشد.

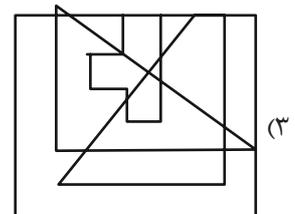
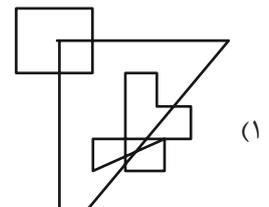
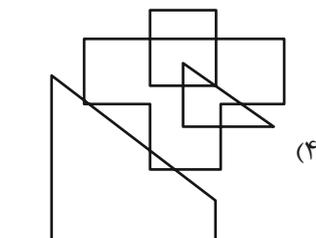
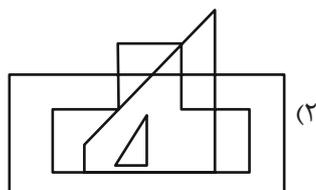
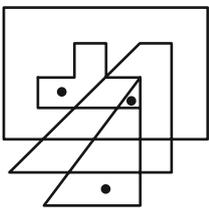
۲۶۶- کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟

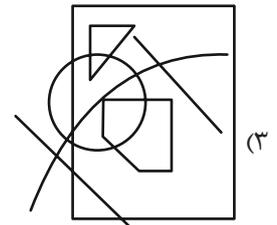
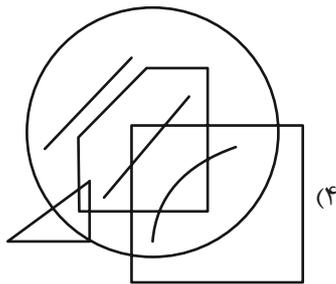
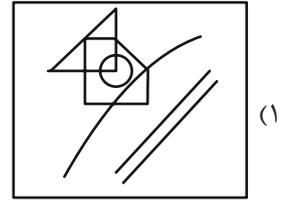
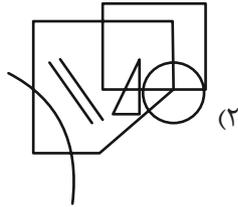
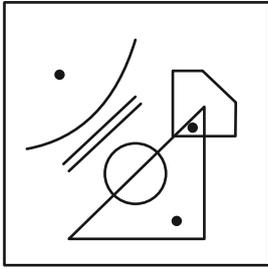
* در دو سؤال بعدی تعیین کنید در کدام گزینه می توان جایگاههایی پیدا کرد که به جایگاههای نقطه گذاری شده در شکل صورت سؤال، شباهت

بیشتری داشته باشد.

۲۶۷-

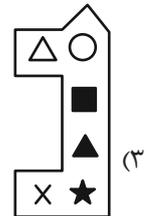
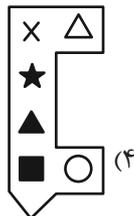
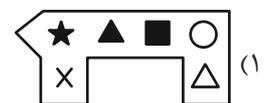
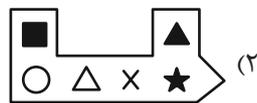

۲۶۸-

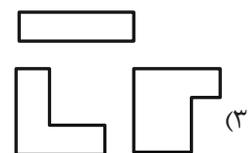
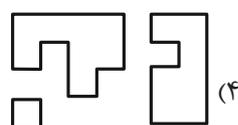
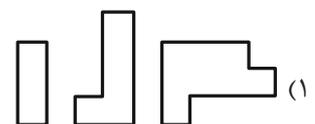
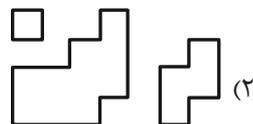

* در دو سؤال بعدی تعیین کنید کدام شکل به دلیل منطقی با دیگر شکل‌ها متفاوت است.

۲۶۹-

۲۷۰-

خودارزیابی توجه و تمرکز

بخش دوم: ارزیابی توجه پایدار Sustained attention آزمون ۵ مرداد ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم روی یک پروژه برای مدت طولانی و بدون از دست دادن علاقه کار کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۲. من می‌توانم برای مدت طولانی توجه خود را بر روی تکالیف مدرسه خود حفظ کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۳. من می‌توانم روی تکالیف درس خواندن طولانی تمرکز کنم تا زمانی که آنها را تمام کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۴. من می‌توانم بدون نیاز به وقفه، روی تکالیف برای مدت طولانی کار کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۵. می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز به یک سخنرانی یا کلاس طولانی توجه کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۶. من می‌توانم به کار روی یک تکلیف ادامه دهم حتی اگر تکمیل آن زمان زیادی طول بکشد.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۷. من می‌توانم بیش از ۳۰ دقیقه توجه خود را روی یک فعالیت واحد حفظ کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۸. هنگام کار بر روی تکالیف چالش برانگیز به سرعت علاقه خود را از دست نمی‌دهم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۹. می‌توانم بدون حواس پرتی و به مدت طولانی، بر روی درس خواندن برای امتحانات تمرکز کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم در طول پروژه‌ها یا بحث‌های گروهی طولانی، توجه خودم را حفظ کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه